

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 100 (2662) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 május 3

Németországtól kért segítséget Irak Anglia ellen

Anglia kihívó magatartása idézte elő az angol-iraki háborút. Súlyos harcok dőlnek Basra körül. Arab fölkeléstől fél Anglia

Rómából jelentik: (Stefani) Az Anglia és Irak között kitört ellenségeskedés következtében Anglia végül szembe került az arabokkal, akiket elnyomó politikájával hosszú ideje sanyargatott. Ezek az arabok most jó fegyverekkel vannak felszerelve. — Irak, amely elsőként kelt fel az elnyomók ellen, egyike azoknak a népeknek, amelyek a Vörös tengertől az Indiai Óceánig csak az alkalmas pillanatot várják arra, hogy lerázhassák az angol igit. A tengely legutóbbi csapásai döntő befolyással voltak a mostani események szempontjából. Még korai

volna jóslatokba bocsátkozni, de bármi történjék is, a tengely éberem őrködik és nem kételkedik céljai megvalósításában, amelyek legfőbbike Anglia letörése.

Londonból jelentik: (Reuter) Illetékes körökben megállapítják, hogy az iraki események kétségtelenül kellemtelenül hatnak, bár az iraki hadsereg nem félelmes erejű. Más jelentések szerint

az iraki miniszterelnök Németországtól kért segítséget Nagybritánia ellen.

dön, valamint a német véderő képességében, hogy korlátlanul uralkodó helyzetét megtartsa. Az amerikai beavatkozás a háború meghosszabbítására vezetne és megzavarná a világ-gazdaságot, vagyis szegénységet okozna. *Katonailag biztos, hogy megveri Angliát, mielőtt még az Egyesült Államok hadierőjét hatáskörébe vonhatná.* Németország és az Egyesült Államok közötti mostani kapcsolatokról Németországot nem terheli felelősség. A német kormány a hatalom átvétele óta egyetlen barátság-talan cselekedetet sem tett az Egyesült Államokkal szemben. Német csapatoknak Amerika területén való partraszállása már gondolatainak és annyira fantasztikus, hogy kerekén vissza kell utasítani. A német vezérkarnak azonban az a meggyőződése, hogy semmiféle amerikai hadsereg sem vethetné meg lábát az európai szárazföldön mivel a La Manche csatorna kikötői német kézben vannak.

Istanbulból jelentik: (NTD) Hirdetmény útján szolgálatra hívtak be minden 25 és 45 év közötti nem mohamedán vallású török állampolgárt. A behívásról szóló hirdetmény egyaránt vonatkozik a katonaviselt és katonai szolgálatot nem teljesített férfiakra. A behívás főként a görögöket, örményeket és zsidókat érinti. A behívottak május 7-én, 10-én és 13-án kötelesek elindulni a gyülekezési központok felé. A nem mohamedánok behívása főként gazdasági téren fogja éreztetni hatását, különösen a kézműiparban. A behívottakat valószínűleg munkaszolgálatra használják fel.

Iraki csapatok visszaverték az angol gépesített erők támadását

Rómából jelentik: (NTI) A Mondo Arabo nevű hírszolgálati iroda jelenti, hogy Irakban kitört a nyílt ellenségeskedés. Brit repülők bombatámadást intéztek a Habbanis repülőtér körül elhelyeztet: iraki csapatok ellen, amelyek ágyúzással feleltek a támadásra. Az angol gépek ezenkívül megkísérelték az iraki miniszterelnök palotájának megtámadását is.

Beirutból jelentik: (Stefani) A bagdadi kormány hivatalos közlönye jelenti, hogy pénteken 26 angol repülőgépet pusztítottak el és visszaverték az angol gépesített csapatoknak a szíriai, transzjordániai és szaudi-arábiai határtól egyenlő távolságra levő Rudbah repülőtérnek és vasúti vonalának megszerzésére irányuló kísérletét. Az angolok több páncélos kocsit hagytak a csatatéren.

Beirutból jelentik: (NTI) A Levantei rádió súlyos harcokat jelent az iraki és az angol csapatok között Basra közelében Habbanya repülőtér környékén.

A Levantei rádió egy másik jelentése szerint a török külügyminiszter fogadta Irán és Afganisztán követeit.

Beirutból jelentik: (NTD) Az iraki rádió jelentése szerint az iraki csapatok megszálltak több határhelyiséget.

EGYIPTOMBAN LEMONDOTT ÖT MINISZTER

Rómából jelentik: (NTI) A Messagero beirutai jelentése szerint öt egyiptomi miniszter nem értett egyet a kormány politikájával és lemondott. A lemondás a parlamenti pártokra támaszkodó kormány megalakítását lehetlenné tette. Mint arról jelentés történt, Faruk király megkísérelte, hogy

meggyőzésre jusson a Wafd párttal. A párt új választások kiírását követeli.

AMERIKA HADBALÉPÉSE KATONAILAG NEM VÁLTOZTATNA A HELYZETEN CSAK MEGHOSSZABBITANA A HÁBORÚT

Newyorkból jelentik (NTI): A Newyork Times nyilatkozatot közöl dr. Göbbels német birodalmi miniszterrel. Göbbels a nyilatkozat során kijelentette, hogy nem becsüli le az Egyesült Államok hadbalépésével beálló lehetőség jelentőségét, azonban másfelől a háborúban való részvételnek katonai hatásától Németország nem fél. Rendíthetetlenül bízik Németország győzelmében a szárazföld-

Megingott Eden helyzete az iraki események miatt

Beirutból jelentik: (Stefani) Az iraki kormány a következő közleményt adta ki:

Az iraki kormány a lehetőség határain belül mindent elkövetett, hogy elkerülje az angol-irak szerződés hatályaon kívül helyezését. Az angol kormány azonban a szerződést összeegyeztethetetlen cselekedetekkel megsértette az ország jogait és biztonságát. Ez a magatartás arra készítette az iraki kormányt, hogy teljesítse az ország népe által megkívánt és a helyzet folytán elkerülhetetlenül vált kötelességét. A kormány ezért megtette a szükséges intézkedést az ország védelmére. A maga részéről azonban teljes hidegvérrel elkerült minden kihívást.

A brit kihívás egyre fokozottabb és ellenséges jelleget öltött. Az angol csapatok tüzeltek az egyik helyőrségünkre, amely kénytelen volt hadműveletekbe bocsátkozni. Ezek a hadműveletek sikeresek voltak.

Genfben jelentik: (Stefani) A svájci lapok szerint az Irak és Anglia között kitört ellenségeskedés híre nagy hatást keltett Londonban, mert a közvélemény nem volt elkészülve erre az újabb bonyodalomra. Ugy látszik ezzel is csökkent Eden külügyminiszter további miniszterségének valószínűsége, mert igen sok embernek az a véleménye, hogy az ellenségeskedés Irakban elkerülhető lett volna, ha Anglia nem tanúsít kihívó magatartást

REGI NAGY KIRÁLYUNK

Irta: Bélyeky Ferenc

A felszabadulás utáni első magyar májusban Nagyvárad városa különösen ünnepelni vágyik. Ugy érezzük, hogy ezt a lelünkkel átölelő szabadságot nem csupán a politikai erők döntése, hanem a természetfölötti hatalmasság melengette széppé számunkra. Évszázadok vérező csatáiban megfogyott népünk, Trianonban megcsönkített hazánk megtanul a szenvedések öröldésében Isten kezébe kapaszkodni. Sebet hegeszteni, könnyet törölni megjelentek láthatatlanul az ősi föld igaz, szent magyarjai. Örökös szellem alakjuk ott vonult végig a milliók bilincsét szétépő honvédek nyomában, hogy a megaláztatás kábulatából segítsen bennünket az új magyar szabadság úntudatára ébredni. E természetfölötti erők simogatására begyógyult a huszonegy év óta uszkösödő seb s akik sanyarú fájdalommal, dacos türelemmel éreztük idegen-völönkat saját földünkön, hazataláltunk.

Nagyvárad fölött Szent László védő szelleme lebeg. Itt volt mint gyermek és ide vágott végső pihenésre ebbe a városba, melynek ő az alapítója s szelleme lesz a fenntartója. A nagy király dicső alakja a sok Várad körül a miénket magasztosította Nagyváradá. Sirja tette e várost leglátogatottabb nemzeti zarándokhelyé. Kultusza mágneses erővel vonzotta a tömegeket ide, hogy leróják iránta a tisztelet adóját. A királyok és előkelők, a fejedelmek és a nép egyformán szükségét érezték annak, hogy elvigyék sirjához hódolatukat.

A szabad Nagyváradnak rá kell ébrednie arra, hogy a magyarság szent földjévé avatta a történelem. S ha a legendák szerint a Szent Király sokszor kikelt sirjából, hogy segítséget nyújtson bihari népének, akkor ma különösen itt áll közöttünk, hogy az őt csaknem elfelejtőknek iránytmutató csillaga legyen. Új teremtő korszak, színes lehetőségek, bátor nekilendülések előtt áll a város, áll a magyarság; reményeink teljesítésében ő lesz segítségünk.

Letörüljük arcáról a feledés porát, kicizelláljuk markáns vonásait, mert a mának szüksége van tanítására.

Szükségünk van Szent Lászlóra, hogy meglássuk benne az országalaplót. Hiszen uralkodása kiegészítése, betetőzése volt a szentírástívi munkának. A nagy magyar családot egységessé tette, lelkébe ültetve a sorsközösség áldozatkövetelő tudatát. Ma ez a gondolat különös időszerűséget nyer, mert a trianonj leszakított részek egymásután forrnak a csonka testhez. De hogy igazán nagy legyen az ország, ehhez egészséges, áldozatos nemzeti lélekre van szükség. Szent László építő szelleme kiirtja majd azt a nemzetromboló öncélúságot, mely a pénzügyi és gazdasági, szellemi és politikai té-

ren annyi vérző sebet ütött eddig a magyarság testén.

Szükségünk van Szent Lászlóra, hogy lemintázzuk róla a hősiesség eszményét. Kemény kézzel irtotta ki a Koppányok és Vataók unokáit, pusztította az országrabló, leányrabló beshenyőket. Ez a tögyökeres dalis magyar ma láthatatlanul újra harcot hirdot. Harcot az ellen, akivel szemben, amely peceparti Párizsba akarta rutítani Szent László városát. Harcot az új Koppányok és Vataók ellen, akik a széthuzás és bizalmatlanság szellemét hintik maguk körül s féregként rágódnak a magyar fa törzsén. Harcot az új rablók ellen, akik mindent eltüntetnének, ami keresztény és magyar, hogy helyébe a nemzetirtó erkölcslelenséget lopják be hol nyiltan, hol művészi álarc alatt. Harcot azok ellen, akiknek nem sebezte vállát huszonegy év alatt a magyar Golgota keresztje, s akinek fáj a boldog szabadság mosolya arcunkon. Harcot azok ellen, akiknek börtönt jelent a haza mindenkit védő anyas élelése s titokban bontani szeretnék szilárd építésű falát. A harc nyomán több évtizedes ájultság után új erővel kel életre Szent László városában Szent László hősi szelleme.

Szükségünk van Szent Lászlóra, az izzig-vérig magyarra. Alljon meg a

ma embere előtt, akinek lelkébe vészharangok sirva riongó hangjával szeretnék belekonganati a nemzetiség és a kereszténység összeférhetlenségét. Az ő földes egyénisége feloldja az ellentéteket. Benne hiánytalanul meg volt mindaz, amiért a jó magyar és jó keresztény lelkesedhet. Ez a lelkesítő példa teszi a Keresztény Magyarországot még keresztényebbé, ahol az Evangélium tanítása szerint felépített sok magyar életben rejlik a szebb és boldogabb magyar jövőendő.

Szent László lovas szobrának felállítást tervezik a város közepére. Ugy fog ott állani, mint bronzbaöntött figyelmeztetés, hogy a két évtizedes vezeklés után ne felejtjük el városalapítónk szellemét. Ültessük szívünkbe Prohászka püspök szavait: „Szent László dicsőséges alakja rámutat a nemzet életében érvényesülő világosságra. A vallás élet legyen, nemzeti élet is legyen. Erőtéljes, dicsőséges nemzetek a vallásosság s a tiszta, szigorú erkölcs életét élnek; erejüket onnan merítik; szemüket oda függesztik; bajaikra gyógyfüvet ott keresnek; fegyűk nemzetivé a keresztény erkölcsöt, azt a szigorú tiszta erkölcsöt, melyet Szent László élt s törvényeiher védett; természetesen nem a betű, hanem a szellem szerint.”

Szabó János felsőházi tag:

Megtekintettem a Nemzetközi Vásár építkezéseit

Szívvvel, lélekkel dolgozik a magyar munkás, a magyar ipar és kereskedelem sike-éért

Ezt a cikket Szabó János közműves, felsőházi tag repülőpostán küldötte el szerkesztőségünkhöz. Mivel a budapesti repülőgép tegnap nem tudott leszállni a teljesen felázott nagyváradi repülőtéren, a levelet csak ma kaptuk meg s így csak ma közölhetjük. Időszertőségét abban látjuk, hogy rávilágít a magyar munkás hazafias szellemére és öntudatára. (Szerk.)

Amint a városligethez érünk, már hallatszik a szorgos kezek munkájának zaja. Autók, táblásszekerek végtelen sora ontja a különböző helyeken sorrendben felállított, vagy még el nem készült pavilonokhoz az anyagot és a kiállítandó ipari termékeket. Árut.

Itt egyáltalán nem érezhető, hogy körülöttünk háboru van. Itt szemünkkel láthatjuk, meggyőződhetünk róla, hogy az alkotó munkában a mának megfelelően mutatkozik meg hazánk ipara, kereskedelme s méltán mondhatjuk, ha a kiállított gyártmányainkat megtekintettük, hogy az első köztött vagyunk.

A kiállítás minden talpalatnyi részén szorgos munkáskezek igyekeznek mérnökök, műszaki vezetőkkel az élen, hogy a hatalmas pavillon-várost befejezzék. Nagymennyiségű deszka, lé, zsák, fa, lemez, homok, festék és dekorációhoz szükséges anyagot látunk felhalmozva.

Az összes szakmák munkásai igazi magyar érzéssel szinte versengenek a szép, jó és izléses munkában.

Megkérdeztem a magyar iparost és munkást és megállapítottam, hogy az általuk elkészített munka nem egyéni versengés eredménye. A magyar iparosság és munkásság a nehéz időben tulleszi magát minden nehézségen és a nemzetekkel versenyez az 1941-es Nemzetközi Vásáron. Mirét teszi ezt! Azért, mert nem akar lemaradni az öt

megillető színvonalról sem az iparban, sem a kereskedelemben, hanem megcsillogtatja a magyar tudást, élniakarást mindenkiel szemben.

Alig fejeznek be csarnokot, már is nő utána a másik. Jól esik látni a hazatért Erdélyt is, ahogy rovátkás, fatornyos pavillonjaival ékesíti a „pavilonvárost”. Már sűrű-forog benne a csiki, gyergyói, háromszéki harisnyás székely és pakolja a szebbnél-szebb házilag készült portékát kifelé.

A kész csarnokokat fűkocka-szegélyvel díszítik a derék kertész munkások. Szinte óráról-órára széppé varázsolódik a kopasz földfelület. Benéztem a gépeket kiállítók hosszú utcáiban. Itt van a légóltalmi felszerelések és motorok tára. Itt látható a Nagyváradi h. város által vásárolt légóltalmi gépiszerkezet is.

Örömmel állapítom meg, hogy a két

HATÁSOS REKLAM BETŰK ?

330 SZÁMÚ

1/2-5 mm-es

TECHNIKA

SCHULER JÓZSEF RT.

Kat. köri „Mátyás” sörözőben

és az N. S. E. katolikus köri otthonában minden este Nagyvárad legjobb jazz és cigányzenekara **Kozák Arpád** primás vezetésével játszik.

Délelőttönként villásreggeli sörözéssel.

Olcsó konyha! Esténként tánc! Legjobb borok!

évtizedes idegen uralom bármennyire is tönkretette Várad iparát, kereskedelmét azért nem hagytuk magunkat és a kiállításon elég szép számmal vesznek részt cégeink gyártmányaikkal.

Nagy feltűnést keltett Demkó Pál vízvezeték-szerelő sajátálalmányu szabadalmazott fűtőberendezése, amely most ezen a Vásáron szerez országos hírnevet.

Amit láttam a megnyitás előtt, ta-

lán a legdrágább volt, mert meggyőződtem: ha a magyar munkás, iparos verejtékeze, megfeszített erővel dolgozik, azt azért is teszi, hogy amíg a honvéd vérrrel szerzi vissza az elrabolt területeinket, addig ők verejtékkel dolgozzanak a nemzet javáért.

A magyar munkás tudja azt, hogy voltunk, vagyunk és nagygyá leszünk. Ennek pedig feltétele a becsületes, magyar alkotó munka!

A török köztársasági elnök visszatér Ankarába, hogy fogadja Papent

Zürichből jelentik: Az iraki események miatt Törökország még inkább az érdeklődés központjába jutott. Papent ankarai német nagykövet, aki jelentéstételre és további utasítások átvétele végett még április elején Berlinbe utazott, hír szerint most már útban van Ankara felé. Mára várják érkezését. Inonü, aki egy héttel ezelőtt Kelet-Anatóliába ment, tegnap Isztanbulba érkezett és fogadta a katonai és polgári hatóságok vezetőit. Valószínű, hogy még ma Ankarába utazik, hogy fogadja Papent. Hír szerint Papent kormányja javaslatát viszi magával. A javaslat tartalmáról különféle találgatások vannak, de a valóságot természetesen nem lehet tudni. Ankarába való érkezése után nagy fontosságú megbeszélések lesznek. A török sajtó nagyfokú tartózkodást mutat. A kormányhatóságok folytatják az övintézkedéseket. 9 tartalékos korosztályt behívtak gyakorlatra. hangsúlyozva, hogy ez csak védelmi intézkedés. Nagy figyelemmel kísérik Irán és Szíria magatartását. Feltűnést keltett, hogy az angol blokádrendelet, amelyet tegnap adtak ki, Irakra és Iránra is vonatkozik.

Beirutból jelentik: (Bud. Tud.) Az angol és iraki csapatok közt kitört fegyveres ellenségeskedés Irakban végleg elmérgesítette a helyzetet. Rasid Ali Kailani miniszterelnök kiáltványt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a harc órája közeleink látszik. Az iraki nép nem kereste a harcot, de a haza érdeke most minden férfit fegyverbe szólít. Mindenki azt a fegyvert ragadja meg, amely rendelkezésére áll, mert szent háborúról van szó. Az iraki nép nem hajlik meg a gögös idegen hatalom előtt.

Lapjelentések szerint az iraki kormány erélyes rendszabályokat léptetett életbe az iraki ipartelegeken alkalmazott idegenek káros tevékenységének megakadályozása végett. Nagy figyelmet fordítanak a kikötőkben és tengerészetben alkalmazott idegenekre. A rendőrség össze-

állította azoknak a névsorát, akiket kiutasítanak.

Egy másik beiruti jelentés szerint az angolok attól tartanak, hogy újra kirobban az arabok fölkelése. Palesztinában számos arab vezetőt őrizetbe vettek. Ezenkívül katonai előkészületeket tesznek az egyiptomi határon. A sínai félsziget katonai területeinek nyilvánították. Az angol főparancsnok engedélye nélkül senki sem léphet a félsziget területére.

Divatszövetek, legujabb selymek, mosóárúk, vásznak, szőnyegek, függönyök megérkeztek Czillér Imre divatházába

A német véderő-főparancsnokság jelentése

A német legfőbb hadvezetőség jelentése szombaton délután fél 3 órakor:

A német legfőbb hadvezetőség szombaton összefoglaló jelentést adott ki Anglia hajótér veszteségéről április hónapban. Eszerint a brit világbirodalom az elmúlt hónap folyamán 1.211.000 tonna hajó ürtartalmat vesztett s ezenfelül még más 250 hajó súlyosan megsérült. Ezen 250 hajó közül sok hajó szintén teljesen elvesztettek tekintendő. A sérült hajók számában nem szerepelnek azok a hajók, amelyeket uszóaknak rongáltak meg.

Az angol hajóvesztés leguagyobb része az elmúlt hónap folyamán a görög vizekre esik, ahol a megrongált hajókkal egyetemben mintegy 900.000 tonnára becsülik az angol hajótér veszteséget.

Tűzifa szükségletét

legolcsóbban **ERTSEY ZSIGMOND** fatelepen szeresheti be Gilányi ut 24
Telefon: 18-94.

Pavelics horvát államfő nyilatkozata Horvátország jövőbeli feladatairól

Külpolitikailag a tengelyhatalmak közösségébe kapcsolódik. A gazdasági élet állami irányítás alá kerül

Berlinből jelentik (NTI): A Berliner Börsenzeitung érdekes nyilatkozatot közöl Pavelics horvát államfőtől, aki körvonalozta az új horvát állam jövőbeli feladatait.

— Munkánk alapja — mondotta Pavelics, — Horvátország saját államiságának felépítése lesz. Ez a felépítés az előző állam romjain történik. Mindenekelőtt a horvát hadsereget kell teljessé kiegészítenünk.

A gazdasági élet a jövőben a tengelyhatalmakéhoz hasonlóan állami irányítás alá kerül. Ebben a kérdésben a szociális szempontoknak döntő fontosságuk lesz.

Számítani lehet arra, hogy Horvátországnak Németországhoz fűződő gazdasági kapcsolatai ujonnan kiépülnek.

Azt is bejelentette Pavelics, hogy Horvátország a zsidókérdést faji és gazdasági szempontok szerint gyökeresen oldja meg. Felgöngyölíti a szabadkőművességet is. A kormány visszahívja azokat a több tízezer számra Jugoszláviából kiűldözött horvátokat, akik az üldöztetés éveiben kénytelenek voltak kivándorolni. A horvát külpolitika bekapcsolódik a tengelyhatalmak közösségébe.

FEGYVER, PUSKAMŰVES, LŐSZER, SPORT

Lubek

Bpest Muzeumkr. 29 T: 185-707

Szenzációk a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Pénteken nyílt meg ünnepélyes keretek között a Budapesti Nemzetközi Vásár. Bárhová lép a látogató a vásár óriási területén, mindenütt valóságos szenzációkat talál. Az olasz közlekedésügyi kiállításon ott van például a milánói teherpályaudvar, valamint a Roma—Termini és a világhíres vellecei személypályaudvar kicsinyített, egyenként mégis 12—20 méter méretű mása, automata berendezéssel. Ezek a hatalmas pályaudvarok óriási teher- és személyforgalmat honyolítanak le és a kis modellek valósággal megelevenítik azt a káprázatos képet, amelyet nyújtanak. Egy rádiógyár „futószalagon” itt a közönség szeme előtt gyártja legújabb modelljét, hogy tájékoztat adjon egy ilyen óriási üzem munkájáról. Csikszentsimonról Darvas Lajos ezermester székely egy pompás hegedűt hozott, amely csupa-csupa elhasznált gyufaszázból készült. A svájciak érthető okokból nem tudták levinni az elmaradt belgrádi vásárra szánt áruikat és így még az is a Budapesti Nemzetközi Vásárra került. Van azok között egy 1500 pengő értékű zsebóra: az óragyártás csodálatos csúcsteljesítménye. Németország nem kevesebb mint 70 vagon remekét hozta fel a német iparnak. Szlovákia a maga tündéri tájainak pompáját és kivitelei cikkeinek kiválóságát tudta káprázatos keretben kiállítani. A divatrevisz nem kevesebb, mint 350 vadonatúj modellben ismerheti meg a közönség az új divatot. Ujra népszerű a rádióüzenet-közvetítés: percnként más és más látogató áll a mikrofon elé és üdvözlő saját hangján hozzátartozóit.

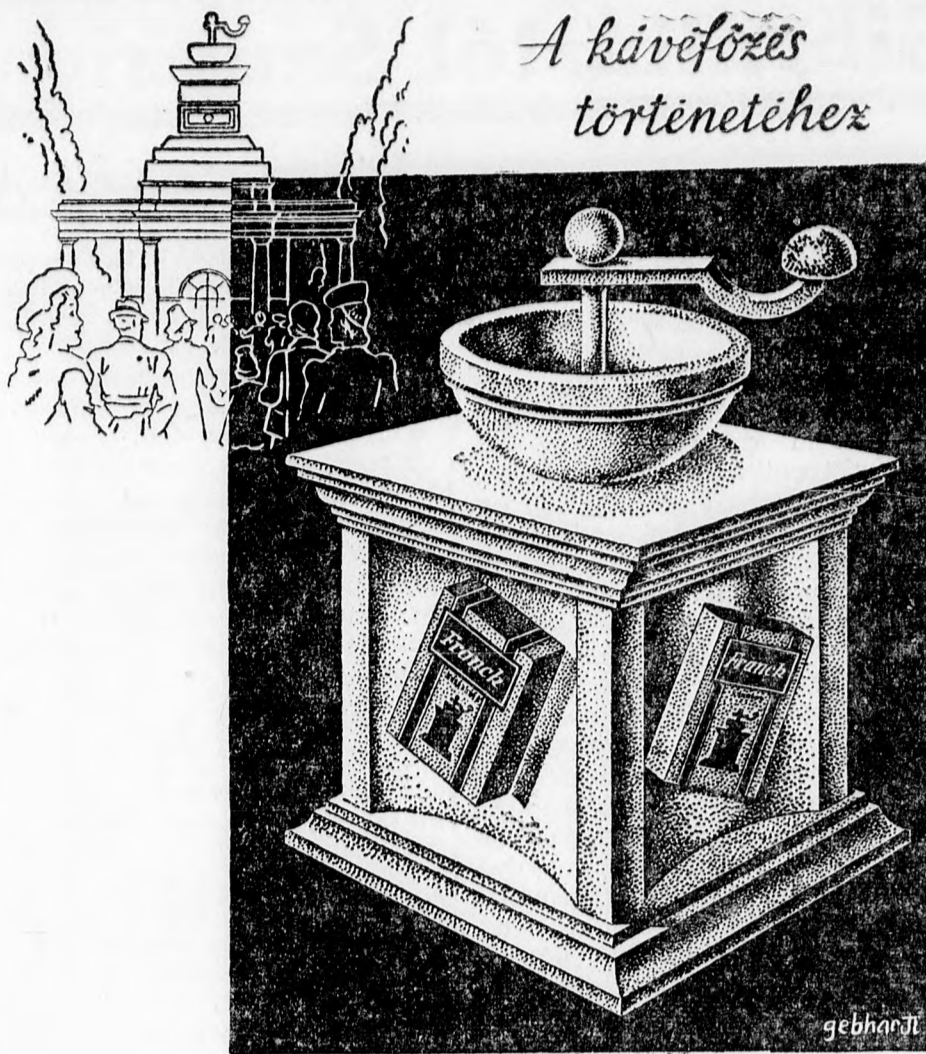
Lehetne ezt így oldalakon át felolvasni, akkor is csak az kerekedne ki belőle, hogy ez a vásár valóban tökéletes tükrö a résztvevő országok minden ipari és exportkincseinek, valóságos magas iskolája az árucikkek országában való alapos tájékozottságnak. Maguk a látogatók verik

a vásár legnagyobb hírét és szóban, levélben, táviratban, a rádión keresztül csaknem harsogják ismerőseik felé, hogy jöjjetek-jöjjetek, mert ilyen csodát aztán még igazán nem láttatok.

Az utazási, vízum- és egyéb kedvezményeket biztosító vásárigazolványokat az utolsó percig árusítani fogja minden utazási és menetjegyiroda, a vásár minden tb. képviselője és a külföldön minden magyar külképviseleti hatóság.

Vásári különvonatok és egyéb közlekedési könnyítések:

Egyéb vonatkozásban is megtörtént minden, hogy a közönség könnyítésekkel utazhassék fel a Vásárra. A MÁV. összesen 54 vonatpárt indít az ország minden tájáról, az összes főbb közlekedési gócpontok érintésével. Így különvonatok hozzák, viszik a közönséget május 12-ig a vásárra Debrecenből, Besztercéről, Sepsiszentgyörgyről, Kolozsvárról, Munkácsról, Békéscsabáról, Szegedről, Uj-Dombóváról, Szencéről, Nagykanizsáról, Győről, Kassáról és végül Losoncra. A menetrendszerű vonatokhoz viszont pótkocsikat szereltet a MÁV. a vásárigazolvánnyal ellátott közönség számára. Az 50 százalékos utazási kedvezmény természetesen a különvonatokra is érvényes. A vásár 12 napja alatt különrepülőszolgálatot tart fenn a MALERT naponta reggel 8 órai indulással Marosvásárhely és Budapest között. Közbenő állomások Kolozsvár és Nagyvárad. Vissza a gépek naponta 17 órakor indulnak Budapestről és 19 óra 55 percre meg is érkeznek már Marosvásárhelyre. Ezeket a légi járatokon 10 százalékos menetdíj-kedvezmény áll a vásárigazolvány alapján rendelkezésre. Nagy segítséget jelentenek a vásárforgalomban végül az alkalmi autóbusszjáratok is, amelyekhez a kereskedelmi miniszter külön üzemanyagot is adott.

keressük fel...

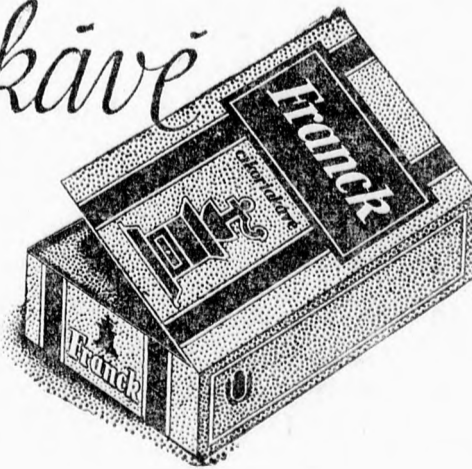
a Nemzetközi Vásárt és ott is ízleljük meg, milyen pompás minden kávéitalhoz a Franck-cikóriakávé. Mindig előnyös ugyanis, ha a frissen megőrölt kávé mellett a kávéfőzéshez megbízható és odavaló cikóriakávét is használunk.

1828 óta viseli dobozán a Franck-cikóriakávé a megbízhatóság jelét: a kávédarálót. Azóta is mindig, mint szemnek és száznak kedves, igazi érték szerepel ez a gyártmány a fogyasztók előtt. És méltán! Sötétebb színt, kiváló ízt és tökéletes finom zamatot ad mindennapi kedves kávéitalunknak a

A megbízhatóság ismételt jele!

Franck
cikóriakávé

Gibraltártól Szuezig áll a harc...

Irta: Csiszár Béla

1

Budapest, május 3.

Múlt vasárnap cikkemben nagy diplomáciai fordulatokról tettem említést, amelyek kétségtelen bizonyossággal rövid idő alatt bekövetkeznek a világpolitikában. A jelek arra mutatnak, hogy a döntés — legalább is török vonatkozásban — már megtörtént és Törökország diplomáciai uton már tárgyal is Németországgal. Ez volt az első állomás, az első útszakasz, amelyet Ankara a balkáni, nevezetesen a görögországi nagy tanulság hatása alatt megtett és rövidesen elkövetkezik a második útszakasz is, amelyet írásba foglalt német-török megállapodás fejez majd be. Ezek nem jóslatok, hanem tények s rövidesen a nyilvánosság is ismerni fogja tartalmukat.

A török kormány eddig is rendkívül óvatos, józan politikát követett s valóban csak a nemzet érdekei vezették. Nem is lehetett ez másként, mert a török politika intézői megfontolt, régi politikuskok, nem hirtelen puccsal uralomrajutott „konjunktura-államférfiak”, aminő Simovics és társasága volt. Azonkívül jól ismerik a török képességeket és adottságokat, nem akarnak többre vállalkozni, mint amire vállalkozhatnak. De ismerik a történelmet is, tudják, hogy Törökország évszázadok óta egyre fogy, területe egyre kevesbedik s egy elhízázott politika még azt a területet is elkótyavetyélheti, amely a világháború után még megmaradt. Törökország világhatalmak vetélkedésének tűzvonálaban fekszik, egyidejűleg Oroszország, Anglia, Németország és Olaszország érdekvonalában is van.

2

Két évvel ezelőtől földközi-tengeri biztonsága és a vélt olasz fenyegetés miatt kötött kölcsönös segélynyújtási szerződést Angliával és Franciaországgal, de ezt a szerződést, ha betűjéhez ragaszkodott is, szellemét nem váltotta valóra, nem stietett segítségére Angliának és Franciaországnak, amikor ezek háborúba keveredtek a múlt év nyarán a Földközi-tengeren is, — továbbá nem stietett Görögország támogatására, mikor ez is háborúba bonyolódott, sem Jugoszláviára, majd most legutóbb ismét Görögországra, amikor mindkettő ellen megindult a német haderő.

Már ez is mutatta, hogy Törökország nem folytat kalandpolitikát s adott esetben beletörődik a változott helyzetbe. Most, hogy a németek be-

kerítették északról, nyugatról és délnyugatról, (az égei-tengeri görög szigetek már német kézen vannak, a délnyugati török partok előtt pedig az olasz Dodekanázosz-szigetek állnak őr). Törökország idomul a viszonyokhoz és, ha nem is mondja fel az angol-török szerződést, nyugodtan barátsági szerződést vagy legalább is megnemtámadási egyezményt köt a németekkel. Annál inkább, mert orosz részről sem várhat támogatásra, csupán egy semmitmondó semlegességi nyilatkozatot kapott Moszkvától.

3

Papen németországi tartózkodása éppen e szerződéses tárgyalásokkal van kapcsolatban. Előkészítette esetleg egy török államférfi érkezését, de valószínűbb, hogy ő maga személyesen irányítja a tárgyalásokat. Hitler főhadiszállásán van Schulenburg moszkvai német nagykövet is, aki viszont a szovjetet folytatott tárgyalásoknál működik közre. A szovjet tárgyal. A tárgyalás anyagáról semmi hír. Berlin e részről is szigoruan megőrzi titoktartását. Hírek nem is erről az oldalról szivárognak ki, hanem beavatott orosz körökből. Két

4

A Szovjetunió szeretné, ha a közlekedési befolyási körzetekre vonatkozóan meg tudna egyezni a birodalommal. Németország mindenesetre fölényben lévő tárgyalófél, mert

az orosz birodalom déltengeri kijárója, a Dardanellák ténylegesen már német kézen vannak az előtte fekvő szigetek megszállásával, valamint azal, hogy Németország tartja kezében az égei-tengeri partvidéket. A birodalom rövidesen Szíriában és Irakban lesz, ahonnan már csak egy lépés Irán és az orosz határ. De közelesik a Perzsa-öböl is, ahová az orosz politika szintén ki szeretne jutni. A német birodalom pompás hídfőállásokat építhet ki itt s ezek birtokában még szerencsésebb helyzetben lévő tárgyalófél lesz...

A címben azt írtuk, Gibraltár és Szuezi között áll a harc. Valóban ennek a nagy harcnak a török és orosz vonatkozásai csak egy részletkérdés, de mégis olyan fontos és döntő részletkérdés, amely rendkívüli méretekben nyitja meg az utat a további győzelmeknek és nagy kihatással lesz a következő hadműveletekre. Gibraltár készült, légoltalmi gyakorlatokat tart, hatalmas erődítményeit kiépítette a föld alatt is, — de ez nem akadályozza meg, hogy a tengely haderői koncentrált támadásainak csapása alatt még ezen a nyáron össze ne omoljék a brit világuralom e földközi-tengeri pillére és kapuja, Szuezzel együtt, amelyert most folyik Közép-Egyiptomon keresztül Kairó irányában a nagy előre-térés.

Anglia barátai csak még egy kevés ideig legyenek türellemmel: a ború órája már közeleg!

Elindult Május

Ripart a tavaszi Nagyváradon! Szaporodnak a biciklizők. Készülődnek a kerthelyiségek

Nagyvárad. Saját tud. Elindult Május, friss fuvalmak lengenek a füstös városba a szőlőhegyek felől s bár a Körös még zavaros, piszkos vízzel hőmpölyög, egyre többen nézegetik reménykedve: strandolás és csónakázás örömeit hintálva lelkisze-meik előtt. Elindult Május, tavaszi kelmekek kelletik magukat a kirakatokban, színes selymek és batiztok, könnyű, világos szövetek, fehér cipők s a piacon hónaposrettek és spárgokötegek hirdetik a tavaszi újdonságok beérkezését. Tavaszi álmok rugyognak a fákban és a szívekben, vajjon melyik borúl hamarabb virágba? Üregurak sétálgatnak déliádon a napos oldalakon, szinte látni lehet, hogy nyújtóznak testileg-lelkileg a melegebb sugarak felé s ha nincs, akinek mondják, magukban gondolják örömmel: de jó ez a kis meleg napocska! Próbaközben a színészek meg a tűzoltó kiállnak a színházi „kiskapuba” s belenevetnek a felhők közül kibukkanó napba. Mosolyog mindenki és minden, még a pék kárálatában a barnabellü zsemleik is mosolyognak. Május van.

Várad — a biciklisták városa

Es a riporter elindul a tavaszban, nagyot szippant a szerkesztőség füstös levegője után a tavaszi levegőből és szélnéz: keresi a tavaszt, ami, mintha a sok munka közben elszaladt volna mellette.

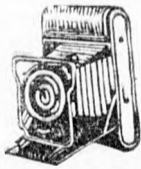
Az első, ami szembeötlik a várad

utján: a tömérdek biciklista.

Soha annyi biciklista nem karkázott még Váradon, mint az idén.

Katonatisztek, rendőrök, csendőrök mellett minden rangú és rendű polgári ember biciklin jár. A táviratkihordó biciklin kézbesíti ki a sürgönyöket. A tanár, tanító épp úgy biciklin siet reggel az iskolába, mint az iskolásgyerekek. Az üzleti, alkalmazott biciklin hordja ki az árut. S egyre jobban terjed a bicikli-láz a nők körében. Nemesek kisleányok, hanem felnőt nők is bicikliznek. Van, aki divatból, sportból üzi a biciklizést, de a legtöbb nő hivatalba, gyárba jár kerékpáron s olyan ügyesek, hogy a forgalmi-rendőrök sem igen panaszkodnak rájuk.

A fényképezés

a másik szolid sport, ami szintén rohamosan terjed Nagyváradon. Szép, napos időben szinte minden második ember kezében fényképezőgépet lehet látni, vasárnap kiáradásra pedig „valamire való ember” csak nem megy fényképezőgép nélkül?

Az amatőr-fotografálás dicséretes, szép sport. Művészi szemléletre nevel és emellett sok, kedves, derűs epizódot örökíthet meg az amatőr-fényképezés, aki családjának és barátainak is örömet szerezhet vele. Kétségtelen, hogy az amatőr-fényképezés elterjer-

dése azért is észlelhető, mert az utóbbi években a román hatóságok szigorú megkövetésekkel akadályozták az amatőr-fényképezést s még a fő utcán is tilos volt fotografálni...

Készülődnek a kerthelyiségek

A májusi tavaszi készülődések között talán első helyen kellett volna említeni a nyári kerthelyiségek felkészülését az új szezonra. Míg az első-tétítés ideje alatt a kerthelyiségek tulajdonosai és bérlői maguk is sőtlen néztek a közelgő szezon elé, most vigan készülődnek:

újra festenek mindenütt, minden, „nagy szezonra” számítanak a népszerűbb nyári vendéglők s ehhez képest készülődnek is fel.

Adja Isten, hogy tavaszi reménykedéseikben ne is csalódjának!

(—la.)

Méhészek

műlöp, kaptár, pergető és egyéb szükségletüket a legolcsóbb áron beszerezhetik a „MEH” a Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezetének képviseleténél, Nagyvárad, Teleki utca 5 sz. Kérjen árjegyzéket és szaklapból mutatványszámot.

35 perc Kolozsvar
70 perc Budapest
85 perc Marosvasarhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.

Járatat télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

X. évf. Szombat, 1944. május 6.

Újabb bizonyítékok a szerbek bulgáriai tevékenységéről

Szófiából jelentik: (NTI) Burevo községben a szerb határőrségen okmányt találtak, amelyből kiténik, hogy G. M. Dimitrov bulgáriai angol-szerb ügynököt a hatóságok legmegalapozottabb védelmébe ajánlották. Ez újabb bizonyítéka a szerbek bulgáriai tevékenységének.

Szófiából jelentik: (NTI) A bolgár megszállás alá került területek közigazgatásának megszervezése folyamatban van. A bolgár csapatok legutóbb Prilepet szállották meg.

Ankarából jelentik: (NTI) Kocias volt görög miniszterelnök és családja Ankarában tartózkodik. Kocias megbeszélést folytatott a török külügyminiszterrel. Politikai körökben úgy tudják, hogy Amerikába készül továbbutazni.

Ülést tartott az olasz önellátási bizottság

Rómából jelentik: (Stefani) A Duce elnökletével a Venezia palotában összeült az önellátás miniszterközi bizottsága. Jelentést tettek azokról az iparügyi kezdeményezésekről, melyek az önellátás szempontjából igen nagy jelentőségűek. A Duce élénken érdeklődött az önellátás keretében tett kezdeményezésekről és intézkedésekről azok meggyorsításáról.

Német- finn tárgyalások a potsdamer nikkél-bányák kihasználására

Berlinből jelentik: (NTI) A Wilhelmstrassen közölték, hogy a potsdamer nikkélbányák kihasználására hosszabb ideje tárgyalások folynak a finn kormány és egy német társaság között. A tárgyalások a szállítást és a kitermelés anyag értékesítését érintik. A tárgyalások még folyamatban vannak.

Megtörtént az első összecsapás az angol és iraki csapatok között

Százszámra menekülnek a zsidók Palesztinából. Szíriai szabadságharcosok készen állnak, hogy Irakba menjenek. Indiában egyetlen ember sincs, aki öszintén állna Anglia mellett

Istanbulból jelentik (NTI): Bagdadból jelentik, hogy az iraki kormány felhívást intézett a néphez. A felhívás azt mondja: az iraki kormány arra törekedett, hogy teljesítse az Angliával kötött szerződésben előírt kötelezettségeket és ezért megengedte, hogy az angol csapatok Baszarában partraszálljanak és átvonuljanak az ország területén. Ha Anglia nem akarja figyelembevenni ezt a kikötést, az iraki kormányt arra kényszerítene, hogy védelmi intézkedéseket tegyen. A lakosságot nyugalomra intik. Az utóbbi napokban a kormány előkészületeket tett arra, hogy befejezze a hadsereg mozgósítását. Az iraki kormány azt követeli, hogy a partraszállt és jelenleg Irakban tartózkodó első indiai csapatrészek a meggyezés alapján Palesztina felé haladéktalanul távozzanak el. Közölték továbbá az angol követséggel, hogy Irak szükség esetén abban az esetben, ha az első csapatok

eltávozása előtt újabb partraszállás történik, fegyverrel ellenszolgálnak. Az iraki hadsereg az ország legfontosabb pontjait megerősítette és megszállta a közlekedési csomópontokat és a közlekedési vonalakat.

IRAK, PALESZTINA ÉS INDIA — AZ ANGOL BIRODALOM GYENGE PONTJAI

Londonból jelentik: (Reuter) A brit csapatok az iraki csapatok tüzelésére válaszul, tüzharcot vívtak, amely valószínűleg most is tart.

Beirutból jelentik (NTI): Szíriában figyelemmel kísérik az iraki eseményeket. Rámutatnak arra, hogy szíriai szempontból a legnagyobb jelentősége van annak, hogy miként alakulnak a dolgok Irakban. Az iraki kormányhoz rokonszenvtávírtókat küldtek. Számos szabadságharcos készen áll, hogy Irakba menjen.

Madrídból jelentik (NTI): Az Al-

cazar című lap megállapítja, hogy Anglia nem változta be az araboknak adott adósságlevelét, ezért most számukra vonják.

Beirutból jelentik (Stefani): A palesztinai zsidók százszámra utaznak

Anglia nem tudja kijátszani a török kártyát

Berlinből jelentik (NTI): Mint politikai körökben értesülnek, Papen ankarai nagykövet visszaindult állomáshelyére.

Rómából jelentik (Stefani): A lengyel győzeleme mélyreható változást idézett elő a földközi-tengeri hadászati helyzetben. A Corriere della Sera szerint Anglia már nem tudja kijátszani a török kártyát.

Berlinből jelentik (NTI): Itteni politikai körökben mit sem tudnak arról, hogy a török államfő Bulgáriába utazik.

el menekülésszerűen az országból és eladják birtokaikat. A hatóságok most megtiltották, hogy az ilyen adásvételt a telekkönyvekbe bevezessék.

A LONDONI RÁDIÓ USZIT AZ IRAKI KORMÁNY ELLEN

Amsterdamból jelentik (NTI): Minden jel arra mutat, hogy angol részről az angol-iraki viszály kiélezésére törekednek. A londoni rádió péntek esti arab nyelvű felhívása szerint Nagybritannia sohasem viseltetett bizalommal a jelenlegi miniszterelnök irányában, aki — szerinte — törvénytelen úton került hatalomra.

Istanbulból jelentik (NTI): Istanbulból az elköltözők két első csoportja csütörtökön elindult hajóval a Fekete-tengeren. Erre az első két hajóra kétezer ember jelentkezett és ingyen hajójegyet kaptak, azonban csupán 600 indult el.

Fest, mos, tisztít Fischer Dezső

textil vegyész
Nagyvárad, gr. Csáky István u. 3.

Mécs László Nagyváradra jön

Három évvel ezelőtt, 1938 tavaszán, öles hirdetések jelentek meg az akkor még háborúelőtti Páris utcáin:

„Soirée de musique et de poésie hongroises.
Ladislás Mécs.”

A Magyar Lapok annak idején be is számolt arról az átütő sikerű előadásról, amit a magyar papköltő párizsi előadása kiváltott. Olyanok, akik csak fordításból ismerték a magyar költő műveit, elbűvölten hallgatták a magyar nyelv férfias erejével zuhogó költeményeket.

Május 17-én és 18-án a várad magyarokhoz fog szólni a nagy felvidéki költő. Ki ne ismerné verseit és előadásait, ki ne hallotta volna? Azok, akik hallották, ritka élménynek fogják tekinteni, hogy újra átélhetik azokat a költeményeket, amelyek legbensőbb énjükhöz szólottak. Akik még nem hallották Mécs Lászlót, bizonyára alig várják, hogy megismerhessék.

De nemcsak költészetének és előadóművészetének élvezete az, ami bennünket Mécs László körébe vonz. Hálások is vagyunk neki. Hálások azért a bátor szóért, amit a magyar ifjúság és különösen a kultúrát terjesztési hivatott fiatal magyar tanárokról mondott a Turul-szövetség emlékeztetés estjén. Sajnos, nem hallgathattuk végig Mécs László szavait, de gondolatai a mi gondolataink. Legégetőbb kérdéseinkről szolgált, azzal az őszinte és becsülettel hanggal, amellyel minden magyarnak szólnia kell a magyar jövő és ifjú nemzedék kérdéseiről.

Azoknak a félig elmondott szavaknak most érdekes időszertűséget kölcsönöznek Bárdossy László miniszterelnöknek minap elhangzott kijelentései, amelyekben ugyancsak a magyar ifjúság érvényesülésének gondja mutatkozik meg. Bizton reméljük, hogy a leghivatottabb helyről elhangzott szavak a fiatal magyarok minden rétegének életkérdését ígéri megoldani. Ebben a reményben vagyunk egyes felvidéki, erdélyi és anyaországi magyarok.

Szeretettel várjuk Mécs Lászlót Szent László városába. Ott leszünk mindnyájan, akik igazán magyaroknak érezzük magunkat. Művészi élményünk, magyar sorsközösségünk még nagyobb lelkesedéssel fog köréje vonzani minket, mint egykor a fény városában, Párisban vonzotta egy ilyen tavaszi délután a lelkeket. És hisszük, hogy sok magyar szívben fog kipattanni e májusi vasárnap délután a szebb magyar jövő reménységének bimbója.

Tátray Barnabás
a Szent László gimnázium tanára.

Telket vettek az Arany-oldal lakói, házat építettek rá, a telek azonban nem lett a övék

Sulyos bonyodalmak a Reismann-szőlő parcellázása körül

(Nagyvárad) Kezdetben volt a Reismann szőlő, Nagyváradnak „Aranyoldal” néven ismert helyén. Mintegy tizenkét évvel ezelőtt Fodor Márton ingatlan ügynök jó üzletet szimatolva, megvette a szőlőt azzal a céllal, hogy parcellázza. A hely ideálisan szép domboldalon van, távol a város zajától, tiszta egészséges levegővel. Családi háznak szebb és jobb helyet el sem igen lehetne képzelni.

Az ujságokban megjelentek a hirdetések, a parcellázásra vonatkozóan.

Nyolcvan négyszögletes házhely 20 ezer leírt volt kapható. A szerződés értelmében a fizetés letétszerinti időközönként történhetett,

de telekkönyvileg csak akkor ment volna át az új tulajdonos nevére, amikor már a vételár teljes kiegyenlítés nyert. Az előnyös feltételeket a parcellázó megtoldotta azzal, hogy:

utépítést, csatornázást és a villany bevezetését ígérte a felépülő új telek lakóinak.

Ötvenhárom magyar jelentkezik

A csábító hirdetésre természetesen bőven akadt jelentkező. Első sorban kisemberek.

iparosok, vincellérek, kereskedelmi alkalmazottak, hivatali altiszték, ötvenhárom szinmagyar család vásárolt itt telket.

Egymás után épültek fel a kis családi házak, egyszoba-konyhás lakások, kis kertekkel, melyekben most teljes pompában ragyog a tavasz. Csupa virág itt most minden. Azt hinné az ember, hogy a legtöbbször döngölt falakon belül csupa megelégedett magyar család lakik, akiknek teljesült elsőszá-

mu vágyuk: kis családi ház, kerttel az öreg napok menedéke. Nem is gondoltuk volna, milyen különös gondok nyomják az ittlakók vállát s a jól kitervelt raffiniával véghezvitt parcellázás mennyi álmatlan éjszakát okoz az ittenieknek.

Az csak természetes, hogy a vásárlás után mindenki azon volt, hogy mielőbb szabaduljon az adósságtól. Néhánynak 17–20 éves ugynevezett konverziója volt a fizetésre, erről azonban lemondtak és egy-két év alatt kifizették a telek árát csakhogy mielőbb nevékre jöhessen a darabka föld.

Derült égből villámcsapás...

A kis telep új szomszédai a legnagyobb békeben éltek munkás életük napjait. Dolgoztak és fizettek. Egyszer aztán úgy látták,

elérkezett az ideje annak, hogy utána nézzenek a telekkönyvi dolgoknak is,

mert ami már az övék, amit verejtékes munkájuk gyümölcsével megvettek, legyen törvény és írás szerint is az övék. Felkeresték tehát Fodorék román ügyvédjét és előadták tervüket. Szeretnék megbeszélni az átírási módokat. Ekkor, mint derült égből villámcsapás, szörnyű meglepetés érte őket. Kiderült, hogy ez

az írás nem is olyan egyszerű dolog, mert teher van az ingatlanon.

— Hogyan? — csodálkoztak az Aranyoldal rosszat sejtő lakói.

— Ugy, hogy a már eladott ingatlanra kölcsönt

tábláztak rá, a város is csak úgy engedte meg a parcellázást, ha utépités céljára 180 ezer leit rátáblázzák az ingatlanra, azonkívül néhány bankkötetelés is áll fenn. Ha tehát az új tulajdonosok nevére akarják íratni a telkeket, vállalniuk kell a rajta lévő adósságot is.

Azt már szinte felesleges megírni, hogy utnak nyoma sincs, igaz, megkezdte egy mérnök a munkálatait, lefaragtatott földet ott, ahol nem kellett volna és feltöltetett ott, ahol ugyancsak nem kellett volna. Mikor aztán a munkások heti fizetésére került a sor azt a választ kapta: „Pénz? Az nincs...” Vizvezetéknek sincs semmi nyoma, villany van ugyan, de ezt már a lakók saját költségükön vezették be. Szóval így fest egy modern parcellázás 1930-ban...

Feljelentés a Fábry-panzió lakóia ellen

Ezek után az események után mindenki menteni igyekezett a menthetőt. Akinek volt még valami fizetni valója, az azonnal beszüntette a további törlesztést. Volt olyan is, akinek sikerült valami pénzt visszakapnia, úgy hogy teljes a zürzavar jelenleg az Aranyoldal családházai körül.

Közben a felszabadulás előtt Malicza román ügyvéd összehívta a telek

lakóit és felajánlotta, hogy ő rendezze az ügyet 500–500 leli ügyvédi költség megtérítése esetén. Voltak sokan, akik ezt is lefizették.

Malicza ügyvéd azonban elmenekült. Az alaposan megduzzadt akták jelenleg dr. Pop János ügyvédnél vannak, aki nem tudott más tanácsot adni az érdekelteknek mint hogy vállalják a terheket. Az ötvenhárom család azon-

ban most már végre rendezni szeretné ezt a bonyolult ügyet.

A napokban Szabó János felsőházi tag vezetésével küldöttség keresi fel az illetékes hatóságokat

és tanácsot kérnek, mi módon juthatnának az érdekeltek jogos tulajdonuk teljes birtokába.

A Reismann telep lakói azonban nem elégszenek meg ennyivel. Feljelentést tettek a rendőrségen Fodor Marton ellen. A lakhelyét csak hosszas nyomozás után sikerült megállapítaniok a Fábry-panzió 18-as számú szobájában, mert érdeklődésükre rendszerint azt a választ kapták, hogy Fodor valahol a bolgók alatt lakik...

... A tavaszi pompában viruló Aranyoldal lakóinak nem is olyan aranyos pillanatnyilag az életük. Házat építettek keservesen összerakott fillérekből és adóznak utána. A telek azonban nem az övék. Hogy ki? Ezt szeretnék tudni ők is...

Párkány László

Szóda víz

olcsón bármikor
hiegínikus an otthon
készíthető.

Palackok és szénsav-
patronok kaphatók és
cserélhetőek

TÖRÖK

vas-, festék- és háztartási cikkek
kereskedésében.

Rákóczi-ut 2. — Bazár épü. ei.

Haszonbérbeadási hirdetmény

A nagyváradai lat. szert. Káptalan f. évi május hó 20-án déli 11 órakor Nagyváradon a Káptalan Gazdasági Hivatal (Sal Ferenc u. 6.) zárt ajánlatu nyilvános versenytárgyaláson 1941. évi október hó 1-től kezdődő 12 gazdasági évre haszonbérbe adja a cir. kópuztai mintegy 1075 kat. hold kiterjedésű mezőgazdasági birtokát.

A birtok művelési ágak szerinti megoszlása a következő:

szántóföld	896 kh.	412 □ 0 l
kert	4 „	349 „
szőlő	1 „	513 „
legelő	41 „	954 „
erdő	37 „	988 „
adómentes terület	94 „	411 „
Összesen	1075 kh.	427 □ 0 l

Az ezennel meghirdetett birtok Bihar vármegyében, Csökmő község határában a Csökmő-Okányi törv. hatósági ut két oldalán fekszik.

Ajánlati biztosítékul nyugta ellenében kat. holdanként 2 P fizetendő be a versenytárgyalás megkezdése előtt délelőtt fél 11 óráig a nagyváradai lat. szert. Káptalan Gazdasági Hivatalában (Nagyvárad Sal Ferenc utca 6.)

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a káptalani uradalom jószágfelügyelőségénél, Czirkópuszta, up. Csökmő, Bihar m., vagy a nagyváradai káptalani gazdasági hivatalban megtekinthetők. Ugyanott részletes felvilágosítások is kaphatók. Nagyvárad, 1941. április hó.

A nagyváradai káptalani uradalom
Jószágfelügyelősége.

HOTEL SZABÓ BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári arak!

Találkozás a sarompónál

Időnként magán-gépkocsik roboznak Nagyváradról és Belényesről a határ felé. Szinte egyidőben indulnak el ezek a kocsik és egyszerre érkeznek meg a Félix-fürdő mögötti határátlépő állomáshoz innen is, túlról is. A magyar kocsikban is egy család szorong, a román kocsiban is. A Váradról indulók rendszerint szülők, nagyszülők; a Belényesen utra kelők közt legtöbbször egy román tiszthez, hivatalnokhoz férjhezment magyar nő ül a gyermekeivel, néha a férjével együtt.

Beszélgető találkozásra jönnek. Ez a hivatalos elnevezés: beszélgető találkozás.

Már kerek nyolc hónapja, hogy a bécsi döntés elszakította őket egymástól s azóta a rendkívüli viszonyok miatt csak keveseknek sikerült útlevele szert tenni ott is, itt is. Általánosságban nem volt rá lehetőség hosszú hónapokon át, hogy egymás meglátogatására utazhattak volna s ez a lehetőség még csökken az utóbbi időben. A családi kapcsolatok e hirtelen megszakítása sok egyéni fájdalmat eredményezett, amelyek olykor tragikus arányokat öltenek a nagy események számunkra boldogító alakulása közben. Ezeknek az egyéni szomorúságoknak az enyhítésére hivatalos „beszélgető találkozások” intézménye.

Utéletes katonai parancsnokságoknál kell a találkozás engedélyezését kérvényezni magyar részen is, román részen is. Általában negyedórás beszélgetésre adnak engedélyt, de nagy könyörgésre, sírásra meglágyul a katonák szíve is és meghosszabbítják félórára az időtartamot. Mikor az engedély megvan s erről értesítették egymást a család tagjai a határon keresztül, akkor megállapodnak a találkozás időpontjában. Levél útján ezt lehetetlen megbeszélni, mert egy levél másfél hónapig is eltevelyeg, míg Magyarországból Romániába és viszont Romániából Magyarországra, rendeltetési helyére érkezik. Sürgönyváltással azonban két nap alatt létrejön a megállapodás a család magyar és román része között.

S midőn kitűzték az időpontot, különösen magyar részen megindul a futkosás, telefonálgatás, sürgönyzés. Mert némszak a szülők akarják látni gyermeküket és a nagyszülők a kis unokákat, hanem a testvér is találkozni óhajt a Romániába szakadt testvérel. Viszont megtörténik, hogy egy-egy nagyváradi magyar családnak több tagja is került határon túlra a bécsi döntés következtében, több leány is ment férjhez egy családból román emberekhez: azokat meg a túlsó oldalon kell összehívratozni, telefonálni Brassóba, Aradról, Temesvárról, Nagyenyedről. Ha kicsi az utrakészülő nagyváradi család s nem telik meg vele egy gépkocsi, akkor két család is szövődik, hogy együtt bonyolítsa le a beszélgető találkozást.

Hosszas tárgyalások folynak, egész kis haditervek készülnek a beszélgető találkozás körül.

S gondos előkészületek, izgalmas autózás után végre megérkeznek a határhoz magyar részről is, román részről is. Mondják, hogy szinte hajszálpontra egyszerre futnak be a gépkocsik a semleges zóna két oldalán. Mialatt a határőrségen az igazoltatások alakulásainak esnek át, megszűről már látják, vagy látni vélik egymást: „Ni az ott! Ica... jaj ott vannak a gyerekek, a drágák...” — sultogják magyar részen. „Az ott édesanya... látom már nagyanyját” — rebegek román oldalon.

És intgetnek egymásnak. Aztán a magyar határőrség átve-

A NOI FEJES SCHNEEWEISS HAJREGENERATOR
visszaadja a haj eredeti színét

Gyártja: Molnár Bertalan és Tsa. Budapest. XIV., Nürnberg utca 55.

zeti a találkozni óhajtót a senki földjén a román határőrségre s ott egymás karjába esnek a család tagjai.

Lázás, gyors beszélgetés kezdődik; torlódnak, majd elakadnak a szavak, mert az érzések oly erővel rohanják meg őket, hogy elfelejtik mondani-vaókat. Kevesen készülnek fel úgy, hogy jegyzeteket készítsenek a közlendőkről s ezért megérik, hogy percekig szólanul állanak egymással szemben a nehezen kiharcolt negyedórában, amely oly gyorsan fut el, mint egy pillanat.

Mint mondják, nagyon előzéke-

nyek a határőrök; nem nézik folyton az órát, nem veszik észre, ha a találkozó néhány perccel meglötyköl az engedélyezett időtartamot. S ezek a lopott percek a legbecesebbek.

De elmúlnak ezek is s most már a búcsúzás könnye omlik, eppógy, mint előbb a viszonzlításé.

Ezzel végetérnek az általános emberi percek, amelyek fájdalom bizonyos mértékig emberi együttérzésre tarthatnak igényt. De ezek csak kis állomások a nagy idők sodrásában...

Egyetlen harcoló angol katona sincs már a görög szárazföldön

900 ezer tonna hajóteret veszített Anglia a görög vizeken
Haláltusa-hangulat borítja el az angol szigetet

Berlinből jelentik: (MTI.) Politikai körökben pénteken nagy érdeklődéssel beszéltek az angol kormány átalakulásáról. Különös figyelmet keltett az a tény, hogy éppen most történik változás két miniszteri munkakörben, melyek legfontosabban egy hadviselő állam szempontjából és pedig a hajózási és szállítási tárcában. Nyilván nem voltak meglepődve a két miniszter működésével, illetve nem volt kielégítő az eredmény, amit felmutatni tud-

tak, bár még hét héttel ezelőtt is agyba-főbe dicsérték mindkettőjüket. Ugylátszik valami nincs rendben az angol hadigazdálkodásban. A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban úgy nyilatkoztak, hogy a kormányban beállott változások jellegzetes tünetei az angol közvélemény mai zilált magatartásának és az angol kormányban uralkodó ellentéteknek és egyik megnyilvánulását mutatják az Angliát mindinkább elborító haláltusa hangulatnak.

Államok meg fogja menteni Angliát Ha az Egyesült Államok háborúba lép, akkor az Egyesült Államok népének tudnia kell, hogy milyen mértékben fog függni a Churchill-hez hasonló vezetéstől. Tudni kell hányszor fog megisméltetni a görögországi és jugoszláviaihoz hasonló visszavonulás, hány kiűrités következik még be?

Amikor Anglia tudta, hogy görögország csapatai nem elegendők Görögország megvédéséhez, kötelessége lett volna rájuk bízni azt, hogy saját biztonságukról tárgyalást kezdjenek.

Berlinből jelentik: (NTI) Szakértők becslése szerint az angoloknak a görög vizeken elszenvedett hajóter vesztesége 900.000 tonna.

Washingtonból jelentik: (Reuter) A hadügyminiszterium közölte hogy azok az amerikai repülőgépek, akik mint megfigyelők mennek Angliába, az Egyesült Államokban vásárolt gépeket teszik meg az utat és majd beszámolnak az Amerikában és Angliában készített gépek teljesítőképességéről.

Washingtonból jelentik: (NTI) A tengerészeti bizottság Roosevelt többszöri sürgetésére elhatározta, hogy az Egyesült Államok szolgálatában álló 50 tartályhajót lefoglal. A hajók a dél-amerikai kőolaj központok és az Egyesült Államok közt közlekednek.

Nagy tüzvész Focsaniban

Bukarestből jelentik: (MTI) Focsaniban hatalmas tüzvész pusztított. A tűz egy benzintartályban keletkezett és hamarosan átcsapott a közeli házakra. Eddig 12 üzlet és 15 lakóház égett porrá. A kár meghaladja a 20 millió leit.

Tovább folyik a tengely diplomáciai akciója

Rómából jelentik: (NTI) Az egyik hetilap a földközi tengeri helyzetei foglalkozva utal a tengely hatalmas s.kereire. A siker lehetővé teszi egy összefüggő záróvonal létesítését. A tengely földközi tengeri hadászati és gazdasági helyzetét három nagy előny jellemzi: lehetővé teszi a hajózást, a támaszpontok összeforrasztását és az utánpótlás biztosítását.

Rómából jelentik: (MTI) A péntek délutáni olasz lapok hangsúlyozzák, hogy a balkáni hadműveletek befejezése után a tengely katonai és diplomáciai akciója tovább folyik. Igen élénk figyelemmel kísérik az amerikai elnök harcias magatartását.

Berlinből jelentik: (NTI) A védőerő főparancsnokság közli: A német csapatok befejezték Peloponnesz megszállását. A szárazföldön már egyetlen harcoló angol katona sincs. Peloponnesz déli kikötőiben harcra kényszerítették az angol csapatot.

kat, mielőtt elérték a hajókat és foglyul ejtették őket. Az angol foglyok száma 8200 főre emelkedett. Páncélkocsink elsüllyesztettek egy ellenséges csapatszállító hajót és egy másikat megadásra kényszerítettek. Észak-Afrikában német és olasz rajok bombázták a Tobruk körüli erődítményeket. Repülőink előttek négy ellenséges gépet. Egy másikat a földön pusztítottak el. A Földközi-tengeren lelőttünk egy torpedóvető repülőgépet.

Fegyveres felderítő gépeink bombáztak egy dél-angliai hadiüzemet. Plymouthtól délre elsüllyesztettünk egy kereskedelmi hajót. A messzehordó ütegek hatásosan tüzeltek a Dover előtt haladó hajókra. A péntekre virradó éjjel ismét támadtuk Liverpoolt. Támadtuk még Délnyugat-Anglia repülőtereit és ipartelepeit. Az ellenség nem fejtett ki harcitévkenységet Németország felett.

Amerikai köziró éles bírálata Churchill politikájáról

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Journal Americasban vezércikket írt Hearst, amelyben élesen megtámadja Churchill hadvezetését. Churchill legutóbbi beszédében azt kérte, hogy a churchilli kormányzat megtarthassa azt az irány-

vonalat, amely Gallipolit és Dünkirchent megismélti. Ez a tulságosan kevés és tulságosan késő politikáját jelenti. A beszéd bocsánatkérés volt és azzal a kijelentéssel fejeződött be, hogy csaknem teljes bizonyossággal bizhatnak abban, hogy az Egyesült

Legújabb tavaszi divat után
férfi és gyermek
öltönyt izlésesen, jutányosan készít.
Tisztviselőknek részletre is
Balogh József
úriszabósága
Nagyvárad, Teleki utca 40. sz.

Borotva, olló, hajnyíró gépek. kések speciális élesítése. Acétollók borotvák és minden borbély szerzőmök állandóan raktáron
Kelemen Mihály
műköszörlőde
Mussolini tér 5. sz. üzletben.

A Vág völgyében lehanyatlik a nap

„Szent László király az Urnak ezerkilencvenötödik esztendejében a Vág csendes völgyében visszaadta lelkét Teremtőjének. Nagy haragjának legyőzése következtében szélütés érte egy meleg nyári délutánon.”

A Vág kies völgyében táborozott a sereg.

A folyó jobbpartján huzódó domboldalakon messze, amíg az ember szeme ellátott, a sátrak egész erdeje terpeszkedik. Egy kúphoz hasonló dombon a többiktől nagyságban és formában elütő sátor emelkedik. Tetején a Vág völgyének élénk szellője a királyi zászlót fodrosan lengeti.

A táborban élénk a sürgés-forgás. Egyesek a sátrakban, mások a sátrak előtt jönnek-mennek, tisztogatnak. Valamire készült a tábor. Vasárnap reggel van, talán a tábori szentmisére készülnek... A nap még alig dugta ki az orrát ott a messzi keleten, sugarait csak a fák lombja közt küldözgeti a Vág csendes völgyébe. A királyi sátor mélyén, térden állva, mélyen magabaszálva imádkozik László király. Már régen így térdel magabaroskádva. Ma reggeli ájtatossága különösen sokáig tart. Igaz, vasárnap reggel van s ilyenkor, mindig több időt szakít magának Istennel való társalgásra, — amint ő szokta mondani...

A völgy előtt valahonnan messziről lovasok alakja bontakozik ki a hajnali párák közből. A kürtös, aki a tábor végén egy kiemelkedő részen állott, már észre is vette őket és szájához emelve a kürtöt, szaggatottan fújni kezdte, jelezve, hogy előkelő vendég közeledik a táborba. A kürt hangjára feljigvelt a tábor is. A király is felocsudott imájából s nyugot lélezett. Majd felegyenesedve eddigi helyzetéből, kiszólt:

— Öcsény!

— Parancsolj Király Uram! — hajlott meg mélyen a főúr.

— Talán valami magas vendégünk érkezett?

— Még nincsenek a táborban, — szólt a főúr, de a kürtös jelezte, hogy közelednek.

— Eredj fiam — szólt a király s jelentsd, ha megérkeztek.

A vendégek közben beérkeztek a táborba. Két kámszás barát és egy díszesebben öltözködött fehérszakállú öreg pap. Péter nádorispán ment elütközött. Mélyen meghajolt az előbb említett fehérszakállú pap előtt s kezét csókolt neki.

— Dicsértessék szentatyám! Talán csak nem egyenesen Váradról jön a táborba? Urunknak nagy örömeére fog szolgálni, hogy a várad szent-

egyház főpapja fogja ma a szentmise-áldozatot bemutatni...

Az öreg pap, akitől két lépésnyire távolabb álltak meg a kísértő barátok, akadozva kezdte beszédét:

— Egyenesen Váradról jövök váltott lovakon. Értesültem, hogy Urunk hadba vonul, beszélni akarok veled.

Alig fejezte be szavait, amikor gyors léptekkel közeledett Öcsény, a király hűséges főura. Üdvözölte ő is a vendégeket s kérdőleg nézett a nádorispán felé.

— A várad szentegyház főpapját jelentsd Urunknak, — szólt a nádor s elindultak a királyi sátor felé.

A főpap csak egyedül lepert be a királyhoz.

A nem várt vendég a királyt nagyon meglepte és mosolygó arccal, hosszan megölelte az öreg papot.

— Odilo atyám! — tört ki örömmel a király. Hogyan kerülsz ide? Talán csak nincs valami baj Biharban, hogy váratlanul oly messziről itt látlak...

— Felséges Uram, ne vedd rossz néven, hogy megzavarlak itt a táborban, de amikor meghullottam, hogy táborba indulsz úgy éreztem, hogy többé nem beszélhetek veled. Öreg vagyok már, ki tudja napjaim számát?...

— Odilo bátyám — szólt nyájas-kodva a király —, el sem tudom mondani, mily nagy örömmre szolgál, hogy én ma itt láthatlak táboromban. Éppen a szentmisére készülünk. A te áldásoddal és imáddal fogok távozni, hogy az igazságnak győzelmet szerezzek. Ha az ország

belsejében szünetel a harc, akkor kint az ország határain túl üti fel fejét az egyenetlenkedés. Kedves nővérem gyermekein akarok segíteni.

Hej, sóhajtott a király, örökös a harc... Trónralépésem óta a viszálykodás és a pártoskodás szelleme nem szünetel. Salamon! Hányszor megbocsátottam, udvartartást adtam neki, de nem elégzik meg ezzel. Ha alkalom kínálkozik, ellenem tör. Most is kunjaival bujdosik valahol.

— Nem tudják megérteni, hogy milyen fontos a magyarnak az egység. Itt állunk egyedül a nemzetek forgatagában. Hol itt, hol ott vérzik a magyar...

Az aggastyán mélyen magába merülve hallgatta a király szavait.

— Ne csüggedj, Uram — szólt meg a főpap —, az Isten áldása van veled és szent királyunk gondoskodó imája. Nagyasszonyunk, kinek kezébe ajánlotta országát és népét, örködik felettünk. Az a sok szentegyház, amelyeket alapítottál, buzgólkodásod, amellyel teljesen kereszténnyé tetted néped, nem marad jutalom nélkül.

Az oltár már készen állott. Péter nádorispán beszélt a királynak, hogy a szentáldozatot meg lehet kezdeni.

A király az oltár közelében foglalt helyet, vitézeitől s katonáitól körülvéve.

Várad püspökének Marcell, a király kedvelt udvari papja segédkezett a szentmise bemutatásánál. Szentmise végeztével a papok elvonultak az erdő mélyébe a szentzsolozsmát elvégezni. A király főembereivel — sátorába vonult vissza tanácskozni.

A nap még alig delelt, amikor vág-

Az egész országban teljes erővel folynak a vízmentesítő munkálatok

Budapestről jelentik: (MTI) Bár-czay János földművelésügyi államtitkár kettő napos szemlét tartott az Alföldön. Visszaérkezése után nyilatkozott a MTI. munkatársának:

Az egész országban teljes erővel folynak a vízmentesítő munkák — mondotta. Akadályozza ezt az esős időjárás és a folyók magas vízállása, ezeket a rendkívüli körülményeket vízügyeink alapos szabályozásánál számításba kell venni és pénzügyi fedezetet kell találnunk erre. A je-

lenlegi vízállás mellett a lefolyást csak áttemeléssel lehet biztosítani.

Pest vármegyében mintegy 200 ezer holdat vízmentesítettünk, de még százezer holdon nem lehet mezőgazdasági munkálatokat végezni.

Nagyszabású munkálatot végeztünk a Dongér-csatorna kiépítésével.

Szegeden ősz óta 470 kilométernél nagyobb csatornahálózat létesült. Most állítják fel azt a nagyméretű szivattyútelepet, amelyet még az őszel rendeltek meg.

Szeged 85 ezer holdas határából 45 ezer víz alatt áll.

Holdmezővásárhelyen 37 ezer holdat vízmentesítettünk.

Békés vármegyében a szivattyútelepek 26 millió köbméter vizet emeltek át. Szolnok vármegyéről 24.700 holdra csökkenben a vizes területeket 84 ezer tettük.

Általában az tapasztaltam, hogy a földművelésügyi minisztérium által rendelt hordozható szivattyúk jól beváltak. Utamat folytatam és szemlét tartok Szolnok, Hajdú és Szabolcs vármegyékben — fejezte be nyilatkozatát.

Férfiingek, alsónadrágok méret után is. Nyakkendő, zsebkendő, harisnyák, uridivatujdonyságok megérkeztek
Czillér Imre divatházába

tató futár érkezett a táborba s azonnal a királyhoz kért bebocsátást. A király visszavonult a futárral.

— Felséges királyom — szólt li-hegve a futár —, árulás van készülöben. Gyecse urunk kiüdütt, hogy hírül adjam neked: Kálmán herceg Sima és Márk urakkal átszökött Lengyelországba, mihelyt Te távoztál hazulról és az országra akar törni.

Amikor a sátor lapja lehullott a távozó futár után, fájdalmasan sóhajtott fel:

— Már megint az átkos pártoskodás kísért. Hát benne is ez lakozik? Ő, kit gyermekemként neveltem... Lakolnia kell! Vesszen az áruló! — kiáltott fel haragjában. Hatalmas alakja összegörnyedt a szavak súlya alatt és hirtelen térdre rogyott a feszület előtt:

— Nem Uram, nem büntetem a szerencsétlent, Gyermekek még. Rossz tanácsadói vették őt erre.

— A király és a szent harcolt benne egymással. Izmai megfeszültek, arcát előntötte a vér. A főurak, akik látták távozni a futárt, nem tudták elképzelni, milyen elfojtott hangok szüremenek ki a sátorból...

— Öcsény! — hallzott a sátor fe-
lől.

A főúr azonnal ott termett a királyi sátorban. A király a felindultságtól remegett.

— Az ország veszélyben van — szólt, de hirtelenül fejéhez kapott s megingott. Rosszat sejtve, a többi főurak is besiettek s a királyt egy hatalmas medvebundára fektették. Kis idő múlva halkán megszólt a király:

— Küldjétek be Marcell atyát s a várad püspököt. — Az erek az arcán és homlokán kiduzzadtak, amint utolsó erejét is összeszedte, hogy még szólni tudjon. Amikor a hívottak beléptek, a király nyugodtan szólt meg:

— Péter nádorispán és hűséges jó papom Marcell, ti nyergeljétek gyorsan. Halalomat érzem. Nem akarok haraggal s meg nem békült szívvel távozni a világból. Menjétek Kálmánért s mondjátok meg neki, hogy megbocsátottam neki, jöjjön táboromba... S most hagyjatok magamra a püspökkel.

A megriadt urak megdöbbenve távoztak a sátorból... A király halkán kezdett beszélni Odilo püspökhöz:

— Ugy érzem, végem van. Nem bír a lélek a királyi vérrrel. Megbocsátottam neki, de úgy látszik, nem tudom túlélni... — s akadozva, szívéhez kapva ezzel utolsó szavait mondta ki.

A táborban mély csend uralkodott. A nap lehanyatló, bágadt sugarai a vágmenti bozót bokrai közt játszadoztak. A sátor lapja meglebent csendesen s Várad püspöke könnybe lábadt szemekkel állott meg a tanácstalomul álló főurak közt.

— Második szent királyunk is itt hagyott — szólt remegő hangon. Lelkét angyalok vitték a mennybe, mint Istvánét, mert ő is szent volt...

Az ősz főpap szavai úgy remegtek mint a lehanyatló nap utolsó sugarai a Vág bozótjain. **Zöldi András.**

50%-os utazás
50% BUDAPESTRE
a Nemzetközi Vásárra!
Odaútasítás: április 26-tól május 12-ig.
Visszaútasítás: május 2-18-ig.
Felvilágosítás és jegykiadás: MAV. HIV.
"IBUSZ" menetjegyirodában Nagyvárad,
Rákóczi-ut 10/a. Telefon: 11-17

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
 Telefon: 12-27.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem őrünk meg és nem
 adunk vissza

OLCSÓBB A JÉGBIZTOSÍTÁS. A gazda egész évi munkáját egyetlen egy jégverési nap teljesen megsamisíthatja és ez ellen más védekezése nincs, mint a jégbiztosítás. A magyarországi biztosítási feltételek sokkal kedvezőbbek, mint amilyenek a román uralom alatt voltak. Ennek dacára a díjtételek mégis jóval alacsonyabbak és így a jégbiztosítás ezentúl lényegesen olcsóbb lesz, mint eddig volt. A magyar feltételek szerint hat évi időtartamra megkötött jégbiztosítás szintén előnyösebb, ami nemcsak a tarlamegredményvel csökkentett olcsóbb díjban nyilvánul meg, hanem abban is, hogy a következő években az új természetesen benyújtásig előforduló korai jégkárokra is érvényes a hat évre megkötött jégbiztosítás. A jégbiztosításnak minél szélesebb körben történő elterjesztése érdekében a kiigazítás az egyéb engedményeken felül még külön kiszagda engedményben is részesülnek, hogy ezáltal is csökkentve legyenek a jégbiztosítás terhei. Az 1857-ben alapított, legrégebb és legnagyobb magyar biztosító magánvállalat, az **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** 1941. január 1-én átvette az érdeklő körbe tartozó **Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság** teljes (tehát kár- és haláleset, valamint élet-) biztosítási állományát. Az „Első Magyar” budapesti (IV. Vigadó-tér 1.) központja és helybeli főügynöksége, illetve képviselete készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

AZ ORSZÁGZÁSZLÓ ELŐTT vasárnap, május 4-én a Carmen cipőgyár r-t. első órszakasza áll díszőrséget.

ÚJ SZÉKHÁZÁBA KÖLTÖZÖTT A SAJTÓKAMARA. Budapestről jelentik: Az Országos Magyar Sajtókamara most költözik át az Andrásy-ut 43. szám alatti helyiségéből az új kamarai székházba, amely az Andrásy-ut 101. szám alatti villapalotában van. A költözködés szombaton délután kezdődik és hétfőn fejeződik be. Keddtől, május 6-án reggel 9 órától az új kamarai helyiségben már megindul a munka. Az Országos Magyar Sajtókamara telefonszáma nem változik, marad az eddigi 428-558.

ERDÉLYRE IS KITERJESZTETTÉK A VENDÉGLÁTÓ IPAR ÁRAINAK SZABÁLYOZÁSÁT. Budapestről jelentik: (MTI) Az árellenőrzés országos kormánybiztosa a visszacsatolt keleti és erdélyi részre is kiterjesztette a vendéglátó ipar árának szabályozásáról kiadott rendeletek hatályát.

* **Kultura Középiskolaj** Magántanfolyam elnevezéssel egy tanügyi hatóság által engedélyezett vállalkozás indult Budapesten, amely célul tűzte ki, hogy nagy pedagógiai körültekintéssel, olcsón és eredményesen készítse elő az idősebb magántanulókat.

MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT A BELGRÁDI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET. Belgrádból jelenti a NTL: A német hatóságok Belgrádban engedélyezték a Magyar Közművelődési Egyesület működését, amely Apró István építész elnöklésével április hó 30-án működését meg is kezdte. Az egyesületi tagsági bizonyítványt állít ki a volt Szerbia területén maradt magyar nemzetiségű embereknek. A közművelődési egyesület iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. Mindennap többszáz ember kér tagsági igazolványt.

A NAGYVÁRADI TÖRVÉNYSZÉKNEL BETÖLTETHETŐ KÉT TÖRVÉNYSZÉKI ORVOSI ÁLLÁS. Az igazságügyminiszter a nagyváradi királyi törvényszékhez két törvényszéki orvosi állásra pályázatot hírdet. A Budapesti Közlöny mai száma közli a pályázati feltételeket. A pályázat határideje tízennégy nap és csak keresztny orvosok adhatják be pályázataikat. A szatmári törvényszékhez is pályázni lehet törvényszéki orvosi állásra. A pályázati feltételeket a Budapesti Közlöny május 2-iki száma közli.

Hölgyek itt a tavasz
 Daueroltassa haját
Ramminger Bazár-
 éület

Felhívás. Cégek, gyárak, vállalatok vezérképviselei össeírás végett akár zsidók, akár keresztények, május hó 6-ig délelőtt 9-12-ig és délután 4-7 óráig jelentkezzenek a Baross Szövetség irodájában, Rákóczi ut. 11. I. emelet. — Figyelmeztetés! Csak külföldi képviseletek jelentkezzenek minden szakmából.

MEGSZÜNT A DUNÁN MINDEN FORGALMI AKADÁLY. Budapestről jelentik: Szabaddá vált a dunai hatóforgalom. A visszavonult szerbek a Dunán három hidat felrobbantottak és ezeknek a vízbezuhanott ürtestei és szerkezeti részei akadályozták a forgalmat. Mint értesülünk, a honvédség gyors munkával annyira megszabadította a Dunát ezektől az akadályoktól, hogy az uszályhajók e héten már feljöhettek a Dunán. Az akadályok elhárítása tovább folyik, úgy-hogy rövidesen, valószínűleg napokon belül már a Duna-tengerjáró hajók is akadálytalanul közlekedhetnek Budapest és a feketetengeri kikötők között.

PÁLYÁZATOK A FÖLDMÉRÉSI FELÜGYELŐSÉGHEZ. A pénzügyminiszter a földmérési felügyelőséghez több állásra hirdet pályázatot. Betöltésre kerülnek gyakornoki, segéd- és főtisztviselő állások. Az állásokra érettségivel, vagy ezzel egyenrangú minősítéssel rendelkező ifjak pályázhatnak. Érdeklődni lehet a Földmérési Felügyelőségnél, Sal Ferenc-utca 2. szám alatt. A pályázatok beküldésére két hét áll rendelkezésre.

HIMNUSZ SZENT LÁSZLÓ KIRÁLYHOZ (Rákóczyanum imakönyvből)

László király esdve kérlek,
 add, hogy áldhassalak Téged
 leborulva ősi hittel,
 imádságos magyar szívvel,
 szálegyenes, hős vezér!

Te, ki hitvány kővé titted,
 az elhínt drágakincsét,
 mit az ellen szétszört rendre,
 hogy vitézid elterelje
 s futva mentsen életet.

Hétnapos tavaszi gyógykúra A Szent László **PÜSPÖK GYÓGYFÜRDŐBEN**

István szálloda 9.50
 Erzsébet szálloda 8.50
 Komzsik villa 8.50

A hétnapos kurában bentfoglaltatik napi háromszori étlap szerinti elsőrendű étkezés, gyógy- vagy hullámfürdő.

Viktor szálloda:

szoba, háromszori polgári étkezés, gyógy- vagy hullámfürdő személyenként: Pengő 7.—

Ha reumában szenved vegye most igénybe a kurát. A mérsékelt árak június 1-ig érvényesek.

Iszap fürdő, iszap pakolások, női- és férfi forró és langyos tükör- és kád fürdők. — Éttermek étlap szerinti étkezéssel a közönség rendelkezésére állanak.

HELYREIGAZÍTÁS. Tegnapi számunkban sajnálatos nyomdahiba folytán az áruhalmozásért letartóztatott Weimann Gaszton neve helyett Gusztáv jelent meg.

A NEMZETI MUNKAKÖZPONT sütőipari munkások szakcsoportja vasárnap d. e. a Munkásokthonban 9 órai kezdettel gyűlést tart, melynek minden szaktársat elvárunk. A vezetőség.

ÜNGYILKOSSÁG. Nagyvárad. Saját tud. Csuszás Miklós 66 éves össi-telepi lakos a ház kamrájában felakasztotta magát.

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
 okl. írásszaktanítónál tanulhat
 Kossuth L. u. 11. II. em.

PARAJDI HORVÁTH GIZELLA „GÓBÉ-EST”-JE NAGYVÁRADON. A közismert és népszerűségnek örvendő székely előadóművész: parajdi Horváth Gizella Nagyváradon is megrendezi a Kálvin Enekkarral karöltve sok sikert aratót „Góbé-est”-jét május 18-án a Református Kulturpalota nagytermében a nevezett egyesület működvelő tagjainak közreműködésével. A műsört kizárólag székely számok, (vidám népi játékok, fonójelenet, mókák) képezik. A műsor minden száma egy-egy gyöngyszeme székely népköltészetünknek. A színrekerülő számok nagyrésze parajdi Horváth Gizella gyűjtése. A művész nevével ma már széles körben ismerik. Mint székely előadóművész jarta végig az erdélyi városok és székely falvak jórészt s művészetét a székely nótá szolgálatába állította végérvényesen. A „Góbé-est” elé nagy érdeklődéssel tekint városunk közönsége. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

VITEZ SKULTÉTY LÁSZLÓNA HALÁLA. Mint részvétellel értesülünk, vitéz Skultéty Lászlóné, született Malomsoky Aranka hosszas betegség után 39 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése pénteken ment végbe a csepeli r. kat. temetőben nagy részvét mellett. Vitéz Skultéty László nagyváradi igazgató feleségét, Skultéty Aranka és Márta édesanyjukat, Malomsoky Mária, Gróf Aurélné, Malomsoky Irén testvérüket, Gróf Aurél és Skultéty Vilma sógornőjüket gyászolják az elhunytban.

Üngyujtók újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

NAGYBANYAI FESTŐMŰVE-SZEK AZ ORSZÁGOS RAJZTANÁRVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁGBAN. A Budapesti Közlöny pénteki száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Rudnay Gyula, Boldizsár István, Szörny István és Szablya-Frischauf Ferenc m. kir. kormányfőtanácsost az Országos Rajztanár vizsgáló bizottság tagjaivá nevezte ki. Mindannyian a világhírű nagybányai művészkolónia tagjai voltak s ma is teljes művészi és lelki-közösségben állnak Nagybánya művésztelepével.

BUTORFARAGÁST legszebben készit
FÓRISZ faszobrász
 Sánc utca 24.

HELYREIGAZÍTÁS. Közöltük a pénzügyminiszteri rendeletet, amely az anyaországból Nagyváradra kirándult pénzügyi tisztviselők végleges áthelyezéséről intézkedik. A felsoroltak között szereplő Dobay Istvánt, miután időközben, január hónapban számvevőségi tanácsossá nevezték ki, ebben a minőségben helyezték át véglegesen a nagyváradi számvevőséghez.

KIJELÖLTEK A HÁZALÓ KERESKEDELEM SZÁMÁRA TILOS HELYEKET. Nagyvárad. Saját tud. A vármegye alispánja a közgyűlési határozat értelmében a szabályrendeletnek megfelelően kijelölte a házaló kereskedelem számára tilos területeket. Ennek a határozatnak értelmében érvényes iparengedély birtokában is tilos a házalás. A következő helyeken: a biharkeresztesi, cséfalai, élesdi, margittai, nagyszalontai, nagyváradi és székelyhidi járások, valamint Pocsaj község területén.

Latinból fordította: **BABICS LÁSZLÓ**

Belvárosi mozgóban
Igy élni jó,

Frank Capra
az amerikai vígjáték király slágere.
Előadások kezdete: 1/2 3, 3/4 5, 7 1/4 10.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA Budapestel egyidejűleg MA

Halálraitéltek

Merle Oberon, George Brent,
Geraldine Fitzgerald, Pat O'Brien

Ezen a filmen kacagott az egész ország!
Slágereit egész Európa énekelte!

Dunaparti randevu

Kabos, Csontos és Perczel Zita
Ma az APOLLÓBAN

A HUNNIA NAGYSZÁLLODA MEGNYITÁSA. A közeli napokban a régi Fekete Sas szálloda helyén egy minden komforttal rendelkező új, modern szálloda nyílik meg. A Hunnia Nagyszálló megnyitása elé nemcsak szakkörökben tekintenek nagy várakozással, de ugyanolyan érdeklődéssel és feszült figyelemmel várja a város egész közönsége is a megnyitót, amelyre előreláthatólag május közepétől kerül sor. Érthető a nagyközönségnek ez az érdeklődése, mert hiszen nemcsak arról van szó, hogy Nagyvárad városa egy új hatalmas szállodával lesz gazdagabb, hanem a Hunnia Nagyszálló megnyitása jelenti azt is, hogy az elnyomatás alól felszabadult város szeretettel fogadhatja és helyezheti el a legkényelmesebben az ideérkező vendégeket. Fontos közgazdasági érdek tehát, hogy a Hunnia Nagyszállót, mielőbb átadják a közhasználatnak, mert ennek következtében a város idegenforgalma is hatalmas mértékben fellendülhet. A szálloda igazgatója, amint a helyszíni riportunk során személyesen győződünk meg róla, éjjel-nappal szívet nélkül dolgozik, az iparosok egész tömege szorgoskodik, hogy az új szálloda átépítési munkálatai mielőbb megvalósuljanak és ezt a szállodát kényelmes, otthonias, modern kényelemmel a legrövidebb időn belül berendezhessék és átadhassák a nagyközönség számára. Tágas, világos vendégszobák egész sora. Ragyogó tisztaság, tükörfényes parkett, süppedő szőnyegek, finom, hangulatos világítás, mindez igazolja a tulajdonos, dr. Nagy Miklós áldozatkészségét. A szobákban vadonatúj minden. Széles, kényelmes ágyak, pompás selyempaplanok, állandó hideg-meleg folyóvíz, süllyesztett hófóhérr kádak. A fürdőszobák egész selege, fájence mosdók, központi fűtés és legtöbb szobában felszerelt telefonok állanak a vendégek rendelkezésére. A Hunnia Nagyszálló neve rövidesen közismert lesz az egész országban, mert elviszik annak kitűnő hírét mindazok, akiknek alkalmuk volt ennek az elsőrangban berendezett nagyváradai szállodának komfortját élvezhetni.

Iparosok! A Budapesti Nemzetközi vásár ma olyan világszennáció, amit minden iparosnak meg kellene tekinteni. A visszatért országrészek iparosainak különösen értékes tanulmányokra ad ez alkalmat, hogy a jövő évi Nemzetközi kiállításba mi is bekapcsolódhassunk. — Jelentkezzenek ezért az iparosok minél nagyobb számmal a kedvezményt biztosító igazolványokért az ipartestületnél, ahol azt 3 pengőért megkaphatják. Ipartestület elnöksége.

TIMÁR BÁL.

(Nagyvárad.) A N. M. K. timárszakesoportja május 3-án, szombat este 6 órai kezdettel műsoros táncmulatságot rendez. A timárok hazafias magyar testvéri szeretettel ezúton hívnak meg mindenkit a mulatságra.

GAZDASÁGI ÉLET

A sertés és sertéstermékek új árai

(Második közlemény.)

VIII. Hát- (tábla-) szalonna (bőrrel).

(Nagybani árak.)

27 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.44 P/kg.

24—27 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.41 P/kg.

18—24 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.38 P/kg.

18 kg. alatti hát- (tábla-) szalonna 2.34 P/kg.

IX. Hát- (tábla-) szalonna (lefejtett bőrű).

(Nagybani viszonteladói árak.)

27 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.64 P/kg.

24—27 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.61 P/kg.

18—24 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.58 P/kg.

18 kg. alatti hát- (tábla-) szalonna 2.54 P/kg.

X. Sós szalonna.

(Nagybani árak.)

27 kg-nál nehezebb 2.48 P/kg.

24—27 kg-os 2.45 P/kg.

18—24 kg-os 2.42 P/kg.

18 kg. alatti 2.38 P/kg.

XI. Bőrnélküli zsírszalonna.

(Fogyasztói ár.)

27 kg-nál nehezebb hát- (tábla-) szalonna 2.84 P/kg.

24—27 kg-s 2.81 P/kg.

18—24 kg-s 2.78 P/kg.

18 kg. alatti 2.74 P/kg.

A bőrnélküli zsírszalonnát a fenti áron csak azok a húsiparosok hozhatják forgalomba, akik a sertésbőr lefejtésének szabályozása tárgyában kiadott 58.200/1940. Ip. M. számú, illetve a jövőben e tárgyban megjelenő Ip. M. rendeletben előírt bőrfelvetési kötelezettségnek eleget tettek.

Nagyvágók a jelen rendeletben megállapított árnál még az esetben sem kérhetnek, illetve fogadhatnak el magasabb árat, ha húsipari termékeiket kisebb tételekben, vagy nem viszonteladóknak értékesítik.

A fogyasztási adó visszatérítése esetén az eladás helyére megállapított nagybani (viszonteladói) árakat a visszatérítés összegével csökkenteni kell.

A jelen rendeletben megállapított árak szempontjából az a hely irányadó, ahol az árut eladó nagyvágó iparát gyakorolja.

Gazdaságok és sertéshízalók által forgalombahozott, vagy kényszer-vágásból eredő húsipari termékek legmagasabb ára 4%-kal alacsonyabb a jelen rendeletben megállapított nagybani (viszonteladói) árnál.

XII. Sertéshúsrészek fogyasztói ára.

A sertéshúsrészek legmagasabb fogyasztói ára a benne lévő csonttal, minden nyomaték hozzáadása nélkül történő árusításnál a következő:

Rövid karaj a benne levő csonttal 3, csont nélkül 3.48 P/kg. Hosszú

karaj a benne levő csonttal 2.70, csont nélkül 3.13 P/kg. Bőrös karaj a benne levő csonttal 2.80, csont nélkül 3.24 P/kg. Comb a benne levő csonttal, 2.60, csont nélkül 3.01 P/kg. Lapocka a benne levő csonttal 2.60, csont nélkül 2.78 P/kg. Tarja a benne levő csonttal 2.40, csont nélkül 2.32 P/kg. Oldalas a benne levő csonttal 2, csont nélkül 2.08 P/kg. Csülök (első) a benne levő csonttal 1.80, csont nélkül 1.85 P/kg. Csülök (hátsó) a benne levő csonttal 1.60, csont nélkül 1.62 P/kg. Fej, fark a benne levő csonttal 1.40, csont nélkül 0.92 P/kg. Köröm a benne levő csonttal 0.80, csont nélkül 1.62 P/kg. Tüdő, szív, lép 1.40 P/kg. Máj 2.20 P/kg. Vese-velő 2.20 P/kg.

A sertéshúsrészeknek viszonteladók és feldolgozó üzemek részére történő eladásnál, valamint közintézményeknek nyílt árusítási üzlethől történő szállítás esetén a felszámítható ár kg-ként legalább 10 fillérrel alacsonyabb a jelen rendeletben megállapított fogyasztói árnál.

Az ezen kimutatásban foglalt árak mindenben megfelelnek a 102.800—1941. Á. K. és 104.800/1951. Á. K. rendeletben foglalt rögzített áraknak és előírásoknak.

A népelelmezés kérdései a Magyar Nemzetbiológiai Intézet előtt

Kölessel pótolni lehet a kukorica és buzalisztet

Budapestről jelentik: (MOT) A Magyar Nemzetbiológiai Intézet, népelelmezési osztálya meghívott szakemberek előtt számolt be a népelelmezés problémáiról folytatott legújabb kutatások eredményeiről.

Dr Antal Lajos népelelmezés és a nemzetbiológia összefüggéseiről tartott előadást. Dr Tangl Harald egyetemi magántanár rámutatott arra, hogy a kölessel kitűnően lehet helyettesíteni a kukorica vagy buzalisztet és ha tíz—husz százalékos burgonyakeverésű kenyérhez keverjük a kölest, kitűnő ízű és minőségű kenyeret kapunk, amivel sok búzát és kukoricát lehetne megtakarítani, valamint sok kölest értékesíteni. Bizonyos keverési aránnyal a kölesből kitűnő tészta és sütemény is készíthető.

Dr Somos Elemér, a Dietamin vezető szakorvosa kifejtette, hogy a kö-

les kenyér kitűnő ízű és előnye az, hogy egyébfajta kenyerekkel ellentétben, tíz napig is eltartható anélkül, hogy elszáradna vagy elizetlenedne.

Dr Antal Lajos összefoglalva a beszámoló eredményeit megállapította, hogy a köles népelelmezés céljaira kitűnően használható és gazdasági szempontból nagy előnye lenne, hogy az árvízsjuttotta területeket kölessel bevetetheték. Bejelentette, hogy a kormányhoz fordulnak azzal a kéréssel, hogy megfelelő mennyiségű vetőmagot bocsássanak az árvízsjuttotta lakosság rendelkezésére.

Rövidesen megkezdí működését a nagyváradí Munkakamara

Nagyvárad. Saját tud. Néhány nap múlva végleges elintézését nyer a Munkakamara nagyváradí fiókja felállításának ügye. A hírt nagy örömmel fogadták munkáskörökben, mert végre a visszatért területekre is kiterjesztett munkatörvényeknek a gyakorlatban is lesz végrehajtó szerve.

Ebből a hírből kifolyólag Szabó János felsőházi tag Budapesten fontos megbeszéléseket folytatott az iparügyi miniszteriumban Magasházy Béla miniszteri tanácsossal.

Hirdessen a Magyar Lapokban

A „HANGYA“ kötelékében működő Magyar Lövővadászkivitelí Szövetkezet részére keresünk a helyi és környékbeli vadásztársadalommal, uradalmakkal ismerős megbízható és agilis egyént, aki Szövetkezetünk képviselőfében mindenféle lövővadászt felvásárolna jutalékos alapon.

Előnyben részesülnek a vasúti gócpontokon levő olyan keresztny kereskedők, illetve jelentkezők, akik lövővadász felvásárlással, kezeléssel és értékesítéssel már foglalkoztak és a lövővadász esetleges tárolására megfelelő helyiséggel rendelkeznek.

Ajánlatokat kérjük a Magyar Lövővadászkivitelí Szövetkezet (Budafok, Gömbös Gyula út 7 sz.) címére beküldeni.

RENDELETEK - HIRDETMÉNYEK

HIRDETMÉNY

Az Árúellenőrzés Országos Körmánybiztos 12-573-VII. a. 1941. sz. rendeletével a vámmentesen behozott sós hering árát az alábbiakban szabályozta:

1. Nagykereskedői ár ab Nagyvárad-Kolozsvár, vagy Szatmárnémeti hordónként P. 125.

2. Nagykereskedők fenti árhoz hordónként legfeljebb P. 10 kereskedői hasznót és a ténylegesen felmerült vasuti költséget, kiskereskedők pedig a nagykereskedői árhoz legfeljebb P. 15 kereskedői hasznót és a ténylegesen felmerült vasuti költséget számíthatják fel.

Az árunak darabonként történő eladása esetén a legmagasabb fogyasztói árak a következők lehetnek:

- 500-as sós hering drb.-ként 38 fil.
- 600-as sós hering drb.-ként 30 fil.
- 700-as sós hering drb.-ként 25 fil.
- 800-as sós hering drb.-ként 21 fil.

A megállapított árak az árat terhelő forgalmi adót is magában foglalja.

Dr. Varga László,
tanácsnok

HIRDETMÉNY

Az Árúellenőrzés Országos Körmánybiztosának 6604-VIII. a. 1941. számú rendelete értelmében az 1 kilogrammon felüli ponty fogyasztási ára legfeljebb 2.40 P.

A többi halárak változatlanul maradnak a Városi Katonai Parancsnokság által 1940. szeptember hó 10-én megállapított összegben.

Dr. Varga László,
tanácsnok

2276—1941. éln. szám.

HIRDETMÉNY

Kihirdetem, hogy a törvényhatóság kisgyűlése 1941. évi április hó 28-án tartott rendes ülésében a következő közérdekű határozatokat hozta:

A Magyar Párt tulajdonát képező és dr. Medvigy Ferenc, Emődi János és Máthé Pál nagyvárad-i lakosok javára telekkönyvileg bekebelezett szőlőhegyi ingatlant Nagyvárad város ajándékozás címén átveszi és ezt napközi otthon céljaira átalakíttatja.

Rimanóczy László volt városi üzemi kereskedelmi ügyvivő részére 3743 pengő 69 fillér végkielégítést állapít meg.

Árvízkarosultak megsegélyezésére 1000 Pengő segélyt utalt ki.

A város parkjában, terein és utcáin elhelyezett székek használati díját 4 fillérben állapítja meg azzal, hogy a befolyó bruttó jövedelem 15 százaléka a városi pénztárt illeti meg.

Ezen kisgyűlési határozatok ellen a kihirdetést követő naptól számított 15 nap alatt a m. kir. belügyminisz-

ter úrhoz címzett s a város központi iktatóhivatalánál benyújtott jogorvoslattal lehet élni.

A felelőzési határidő alatt a vonatkozó iratok a főjegyző hivatalban megtekinthetők.

Nagyvárad, 1941. május 1-én.

Dr. Gyapay s. k.
h. polgármester.

Nagyvárad thj. város adóhivatalától.
3884—1941. adóhiv. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Nagyvárad-i járás főszolgabírája mint rendőri büntetőbíró 1940. kih. 44. számú végzésével állategészségügyi kihágás tárgyi bizonyítékát képező 6 drb. ló, 3 drb. szekér és 98 drb. liba elkobzását és értékesítését elrendeli.

Az 1937. évi 600—P. M. számú Hivatalos Üsszeállítás 67—69. §-ai értelmében eszközrendő nyilvános árverés határnapjául 1941. május hó 5-ének délelőtti 10 óráját Nagyvárad állatvásárterére kitűzöm.

- 1. 6 drb. ló, becsértéke 2000 P.:
- 2. 3 drb. szekér, becsértéke 600 P.

Öltöny, felöltő, kabát, kosztüm és nadrágszövetek

DEUTSCH POSTTÖNHÁZ

Nagyvárad, Kossuth Lajos utca 4. szám.

3. 98 drb. liba, becsértéke 1000 P.
Árverési feltételek:

1. Az árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árvevők a becsérték háromnegyedrésze erejéig tesznek ajánlatot.

2. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

3. Az árverésre kerülő lovakat az árverési vevő mindaddig nem szállíthatja el, míg az állategészségügyi szempontból fogatosított vérvizsgálat eredménye ismeretessé nem válik. A tartási költségek az árverés napjától a lovak kiadásáig az árverési vevőt terhelik.

Nagyvárad, 1941. május 2.

Csikész Gyula s. k.
végrehajtó.

Ötévi fegyházra ítélték Kovarc Emilt

A Kuria ítélete jogerős

Budapestről jelentik: (MOT.) A Kuria pénteken este hirdetett ítéletet Kovarc Emil és társai ügyében. Mint ismeretes, Kovarcot a törvényszék felmentette. A Kuria az ítéletet megsemmisítette és Kovarc Emilt az állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányuló kísérlet

büntette címén öt évi fegyházra, tízévi hivatalvesztésre, politikai jogainak ugyancsak tíz évi felfüggesztésére ítélte. A többi vádlottak ügyében a Kuria a bejelentett semmisségi panaszokat elutasította, úgyhogy egyéb részeiben az ötös tanács ítélete jogerőssé vált.

Helyben hagyta a Kuria az ál lord Hampton három és fél évi fegyházbüntetését

Budapestről jelentik: A Kuria pénteken tárgyalta az ál lord Hampton és társainak bűnügyét és ítéletet is hozott. Hampton három és fél évi fegyház büntetését helyben hagyta. Jogerőre emelte báró Hatvany Bertalan elvált feleségének Hesselberger Verának kettő és fél évi fegyház bün-

tetését, ezenkívül 15.000 pengő pénzbüntetésre és 140.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Góber Jánosné büntetését négy havi fegyházra és tízezer pengő pénzbüntetésre, továbbá tízezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére szállította le.

SZÍNHÁZ

Alvinci huszárok

Pénteken este Szilágyi László és Eisemann Mihály 3 felvonásos operettjét ujtotta fel a Szigligeti színház. A darab nemzeti jellegű, vidám hangulatu, a régi huszáros világból egy töredék.

A darab rendezése sok kívánni valót hagyott maga után. Nem elég elővenni egy régi operettet, azt kellőképpen át kell dolgozni, be kell állítani s főleg lüktető erőt kell belevinni. Sok hiányosságot tapasztaltunk a szereptudás, az egyes jelenetek megjártása és a stilszerű öltözködés terén is.

A szereplők közül csak négyen elégitettek ki. Jurik Ica ugy külső megjelenésével, mint közvetlen, könnyed játékával sikert aratott Judit szerepében. Komlós Juci egyéni bája és átütő erejű hangulata megfizethetetlen. Sónsi szerepében sok tapsot kapott. Tetszett Molnár Iván délcég Kenderessy

kapitánya is. Szilájsága ezuttal maradék nélkül érvényesült. Kismiskai nagymiskai Kiss Miska őrmesteren sokat derült a közönség. Nagy Feri humora izés, zamatos.

A zenekart Szathmáry Endre vezényelte. (b. s.)

A színházi iroda közleményei:

— Gyergyói bál. A szezon legnagyobb operettsikerének, a Gyergyói bálnak második filléres helyáru előadása vasárnap délután 4 órakor lesz. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Kaland — első filléres helyáru előadása hétfőn este 8 órakor. Mára! Sándor óriási sikerű színműve, hétfőn este 8 órakor kerül színre először filléres helyáru előadásban, a bemutatkozó szereposztásában. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— Pillangókisasszony. Operaelőadás a színházban. A budapesti operaegyüt-

tes vendégjátéka. Dorita Boneva világ híri bolgár énekesnő, valamint Pilinszky Zsigmond, a m. kir. Operaház tagjának felléptével. Fellépnek még: Szóts D. Péter, Szirmay Reginald, Rácz Tilda, Hetényi Kálmán, Kürtös Péter. Saját kosztümök! Nagy kórus, kiegészített zenekar! Felemelt helyárukkal! Jegyek elővételben a színház pénztáránál már válthatók. A Pillangókisasszony előadás Nagyvárad zenei szenczácója.

Heti műsor:

Szombat este 8 órakor: **Alvinci huszárok**. Rendes helyárukkal.

Vasárnap délután 4 órakor: **Gyergyói bál**. Filléres helyárukkal.

Vasárnap este 8 órakor: **Alvinci huszárok**. Rendes helyárukkal.

Hétfő este 8 órakor: **Kaland**. Filléres helyárukkal.

Kedd este 8 órakor: **Elnémult harangok**. Filléres helyárukkal.

Szerda este 8 órakor: **Gellérthegyi kaland**. Filléres helyárukkal.

Csütörtök este 8 órakor a budapesti opera együttes vendégjátéka. Dorita Boneva világhíri bolgár énekesnő és Pilinszky Zsigmond a kir. Operaház tagjának vendégfelléptével: **Pillangókisasszony**. Puccini örökszép operája. Fellépnek még: Rácz Tilda, Szirmay Reginald, Szóts D. Péter, Hetényi Kálmán, Kürtös Károly. Saját kosztümökkel. Nagy kórus, kiegészített zenekar! Felemelt helyárukkal.

Könyv és Kultúra

Remetei Ferenc: **Ilyen az élet**. Ez az egyszerű kiállítású könyv olyan, mint a székely hétköznapi: egyszerű, de már első szavában megnyilatkozik a lelkében, nyelvében, eszében élő sok szín, édes zamat, tiszta humor, mély emberi érzés. Az író jól ismeri a székelyt. Közöttük él, nekik, értük dolgozik és amit köztük tapasztalt az emberi sorsok és lelkek mélyét kutató szerzetes, azt az író fürge tollal vetette papírra, hogy megmutassa a székely hegyektől távol élő magyaroknak is: menyinyi bánat, gond, szomorúság között él ez a nép — amely mégis hajlik a humorra és a jószágra egyaránt.

Remetei Ferenc a székeiyudvarhelyi Ferencesek tagja s bejárta a három határszéli székely megye minden zugát. Sokat látott, sokat tapasztalt, ismeri a népet, melynek lelkében gyomlálgat és nagy szeretettel foglalkozik velük írásaiban is. Könyve novellák gyűjteménye. E novellák nagyrésze jóismerősünk a kolozsvári Hírnök és az aradi Vasárnap hasábjairól. Tizenegy komolyabb elbeszélését és ugyancsak tizenegy vidám novelláját foglalta kötetébe, amely így tavasszal, derűt lop a magyar otthonba, s uti, sőt nyaralási olvasmányának is ajánlható. A szerző szikár alakja csaknem mindig elbeszélésben megjelenik, mint szereplő, s kedélyesen írja meg azt az epizódot is, amikor „csaknem megválasztották” plébánosnak.

A csinos kötet a kolozsvári Bonaventuránál készült.

Frenczel Sándor

Lütkör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

RÁDIÓ

HÉTFŐ, MÁJUS 5.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 Apróságok a „rádiós apostol” életéből. (Emlékezés Tóth Tihamér-ra.) Dregelyi Vilmos előadása.
10.45 Csillagjósolás 1941 május 7-re. — Irta Hamvas Béla. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.40 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Ostende kávéházban a Rajkók zenekara muzsikál. Közvetítés a Nemzetközi Vásár Studiójából. Közben
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14.00 A 15. honvéd gyalogezred zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
16.15 Diákfelőla. A régi Erdély szerelme. (Apor Péter). Clauser Mihály dr előadása.
16.45 Időjelzés hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A Rádió Szalonzenekara.
17.40 Harc nagy gazdasági élettérért. Vitéz Gouthalvy Dörner Zoltán dr egyetemi magántanár, miniszteri tanácsos előadása.
18.15 Tehetséges-e a gyermekem? — Balogh K. Mária dr előadása.
18.30 Malcsiner Béla jazz-zongoraszámái.
18.45 Edes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hűség és szabadság. Vers és próza a kutyáról.
20.00 Örömet a gyermekeknek. Gyermekeket közvetítés. Vezető Gecso Sándorné.
20.10 Az Operaház zenekara.
21.40 Hírek.
22.10 Hanglemek.
23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.
23.30 Pertis Jenő és cigányzenekara.
24.00 Hírek.

KEDD, MÁJUS 6.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 Mi három Sándorok. (Petőfi Sándor, Telegdi Sándor gróf és Csizmadia Sándor tímármester.) — Ince Gábor dr előadása.
10.45 Divattudósítás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.40 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A Rádió Szalonzenekara. Közben
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14.40 Országos Postászenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.15 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
16.10 Gyermekekdelután.
16.45 Időjelzés hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat közleményei.
17.30 Farkas Jenő cigányzenekara.
18.25 Mi lesz belőled emberke? Karátsony Sándor dr előadása.
18.40 Hanglemek.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
21.40 Hírek.
20.25 Az Operaház előadásának ismerl

Szórmék, bundák
nyári megóvását

felelősség mellett vállalom

Halász Imre szücsmester
Kazinczy utca 4. Színház mellett.

19.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Trubadur. Az I. felvonás után, kb.
20.05 Külügyi negyedóra.
21.40 Hírek.

Városgazdasági ügyosztály
Ad 11085—1941.

HIRDETMÉNY

Felhívom a mezőgazdasággal foglalkozó lakosságot, hogy az igényelt tengeri vetőmagból 600 kg. nem lett átveve. Mindazok, akik ezen mennyiségből tengeri vetőmagot igényelnek, május 5-én jelentkezzenek a Gazdasági ügyosztálynál (Városháza I. emelet 24. szám.)

Nagyvárad, 1941. május 2.

Klemens Rezső, s. k.
gazdasági tanácsnok.Városgazdasági ügyosztály
Ad 10336—1941.

HIRDETMÉNY

A 213.322—1941 VIII. A. 1. számú F. M. rendelet szellemének megfelelően a város az Őszi állomás felé vezető úti parlagon levő területeit veteményföld céljaira ideiglenesen parcellázza. Felhívom ezen környék lakosait, hogy akik ezen veteményföldre igényt

APRÓHIRDETESEK

Lakás

Vendéglői ház 30 éve fennálló, város legszebb helyén. Bunyitay ligetben, lakással, berendezéssel azonnalra kiadó. Szaniszló u. 50. 407

Egyedül álló német tanítónő keres Váradelencén egy üres, száraz, egészséges szoba konyhával, vagy anélkül külön bejárattal, mint főbérlő augusztus, legkésőbb szeptember 1-re. Pontos cím és árak kérek. Címem Weigand Erzsébet, Veresegyháza, Vác mellett, Árpád utca 21. 409

Kiadó különbejáratu butorozott szoba. Cím a kiadóban. 345

Adás-vétel

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, ékszer javítok. — Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 753

Sürgősen eladó 3 szobás, fürdőszobás nagy gyümölcsös ház. Szabó tanító, felső Nilgesztelep. 406

Eladó egy jókarban levő feles női bicikli és egy gyermekágy. Petőfi utca folytatása, Rác Mihály ut 15. Dobozy. 401

Eladó két rézág. Kálvária utca 37.

Gőzmagánjárók, traktorok, cséplőgarnitúrák, állami Hoffner téglaprések olcsón eladók. Levélre válaszolok. — Ernszt Mihály, Budapesten, Sziv utca 56. szám. 408

Eladó kétszemélyes dupla rézág. Phönix palma, Keskeny utca 13. 404

Ebédli butor dió masszív kárpított szék, olcsón eladó. Szaniszló u. 29. ajtó 5. 410

Magyar állami 6-os cséplőgép és Nikolson kazán eladó. Barta Albert, Albis, Bihar megye. 412

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Komplett háló és egy konyha garnitúra. ebédli asztal, töltött szék eladók. Török Ignác u. 67. 397

Perzsaszőnyeg valódi. 10 négyzetméter. elutazás miatt sürgősen eladó. Hügelné, A'api u. 2. II. em. 16. 383

Gummi hulladékait, magas áron eladhatja. dr Udvary bőrzület, Késsuth utca 6. 342

Eladó „Phänomen” motorbicikli. Sachs motorral. Török Ignác utca 11. 388

Redőny portállal eladó. Nagyvárad, Bémer tér 3. 387

22.10 Az Operaház Trubadur c. dalművének folytatása.
22.40 Bura Sándor cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.
24.00 Hírek.

tartanak, május 5-én délután 3 órakor az Aradi uti árapasztó csatorna hidjánál gyülekezzenek. A veteményföld kiosztása és kimutatása akkor fog megtörténni. A föld évi bére 100 négyszögelenként 2 pengő, amely a kiosztáskor fizetendő.

Nagyvárad, 1941. május 2.

Klemens Rezső, s. k.
gazdasági tanácsnok.Városgazdasági ügyosztály
Ad 14453—1941.

HIRDETMÉNY

A 211000—1941. F. M. számú rendelet alapján felhívom a város területén méhészaladokkal rendelkező méhészeket, hogy méhészeik adataira vonatkozó közlése végett május 6-án délután 11 órakor a városgazdasági ügyosztályon (Városháza I. em. 24.) jelenjenek meg.

Nagyvárad, 1941. május 2.

Klemens Rezső, s. k.
gazdasági tanácsnok.

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szilgigeti u. 5, szuterin. 338

Akar jól öltözködni olcsón? Keresse fel Molnár használt férfiruha üzletét. Bémer tér 1., udvarban. — Használt férfiruhákat jó áron veszek. 302

Különléle

Okleveles tanár vállalja középiskolások lelkiismeretes előkészítését. Beöthy Ödön u. 42. 405

Atadó jóforgalmu, 35 éve fennálló vegyeskereskedés bibarmegyei nagyközségben. központban. kényelmes lakással, raktárral családi okokból azonnalra Cím a kiadóban. 373

Fotókópiát eredeti okmányairól szakszerűen készít Fotó Aurora, Rákóczi ut 8. 379

Magyar urinók ruháikat, kabátjait Magyar Molnár készíttetik. Katolikus Kör épület. 402

Kultura Középisikolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3. (Válaszbélyeg). 398

BESSENYEI kályhás, Huszár u. 23.

Az Angolkert állandóan nyitva, külön terem, minden délután 4-től cigányzene, fatányéros és flekken. jó borok. Tömpe Antal vendéglős. 385

Állást nyee

Nagyvendéglőbe keresztény társat keresek, ki a főpincér is lehet. Vendéglők, Élelmiszerüzletek, Fűszerüzletek, Podrászüzletek átadók. Bérbeadó. Székely, Magyar utca 3. 411

Műszaki tisztviselőt keresek azonnalra. Megyeri, Vörösmarty utca 16. 380

Bejáró takarítónőt a délelőtti órákra sürgősen keresek. Bachné, gr Bethlen István u. 22.

Állást keres

Cséplést vagy gépjavitást vállal gyakorlott gépész. Aulich Lajos utca 14. szám. 399

Fűszerüzlethez értő és engedéllyel rendelkező keresztény nő állást keres, esetleg betársulna. Petróleum, cukor és fa eladásra is jogosult. Cím a kiadóban. 403

Elveszett

Elveszett a nagyjárműs teheráru pénztár előtt egy tárcsa Csikós György névre szóló iratokkal. Megtaláló 1000 jutalmat kap a kiadóhivataltól

Az előkelő hölgy nagy súlyt helyez arra hogy öltözködésének eleganciáját és csinoságát még a legkritikusabb szemek is elismerjék. Ezért hogy termete az új vonalakhoz igazodjon, először modern, sikkes vonalu fűzőt rendel: KOVÁTS SANDORNÉ fűzőspeciálistánál (Nilgesz-telep volt Sinaia 10.) mert a jó szabó is csak rendezett termeten fejtheti ki valódi művészetét.

SPORT

Az Erdélyi Kupa győztese játszik vasárnap Váradon

Legjobb összeállításában veszi fel mindkét csapat a küzdelmet

Péntek délután nagyszabású edzést tartott a NAC. A játékosok erőnléte kifogástalan, mindegyik igen fürgén mozgott. A vasárnapi WMFC elleni mérkőzés előtt ez volt az utolsó előkészület.

Krüger Jenő edző a mérkőzés kiemeléséről a következőket mondotta:

Tisztában vagyok a találkozás nagy horderejével, mert az elért eredmények keresztül ítélnék meg bennünket. Komolyan felkészültünk, az erőnlét kifogástalan, a fiúkat futi a vágy, hogy megfizessenek a WMFC-nek s így remélem a siker sem marad el.

A vasárnap pályára lépő csapat minden valószínűség szerint ez lesz: Váradi — Sebők, Molnár — Krausz, Juhász, Demény — Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti.

A WMFC együttese szombat délután érkezik Nagyváradra a következő csapattal:

Amennyiben Szabó sérülése nem jön rendbe úgy Szekeres véd.

A mérkőzés iránti felfokozott érdeklődésre való tekintettel a NAC elhatározta, hogy a kedvezményes jegyelővételt szombat este 7 óráig meghosszabbítja.

Az izgalmas és változatos küzdelemnek ígérkező találkozó délután 5 órakor kezdődik az erzsébetligeti pályán. Előzőleg a NAC ifj.—Elektrómos ifj. és a NAC II.—Vasas kerületi bajnoki mérkőzéseket bonyolítják le.

Békéscsabára utazik a Törekvés

A munkáscsapat vasárnap Békéscsabára randul át, ahol a Törekvés-sel méri össze erejét barátságos mérkőzés keretében. A piros-feketék több ifjusági játékost próbálnak ki ez alkalommal.

Kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.